

Bibliográfia

A 2015-ben megjelent, jog- és államtudományi tárgyú könyvek annotált bibliográfiája 2. rész

Folyóiratunkban rendszeresen jelenik meg az elmúlt időszak új, hazai szakkönyveiről készült, annotált bibliográfia. Az annotáció a könyv felhasználhatóságáról írott, rövid, tényyszerű leírás, amely a bibliográfiai adatok mellett meghatározza a műfajt, illetve röviden körvonalazza a feldolgozott témát és a bemutatott eredményeket is. A mostani számban a 2015-ben megjelent könyvek első részét dolgozzuk fel. Annak megfelelően, hogy a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) csak a 120 oldal terjedelmet elérő munkákat kezeli önálló kiadványként, az ettől jelentősen elmaradó (90 oldal alatti) kiadványokkal mi sem foglalkozunk. A bemutatás jogterületenként történik, a jogterületek elnevezésének, az egyes jogterületeken belül pedig a szerzők (szerkesztők) nevének ábécérendjében következnek.

Első lépésként ezúttal is egy listát állítottunk össze különböző intézményi könyvtári katalógusok, a magyar országos közös katalógus (MOKKA), illetve az Országos Széchényi Könyvtár interneten is közzétett adatai alapján. Emellett kiadók honlapján, hírlevelekben, a szerzők publikációs listáiban és saját könyvespolcainkon is kutattunk. Gyűjtőmunkánkat jelentős mértékben segítette a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára (DEENK), amely köteles könyvtárként a hazai kiadványok gyűjtését, feldolgozását, illetve részben – a mienkhez képest némileg eltérő szempontok szerint – annotálását is elvégzi.

A leírások elkészítése során általában a szerzők, kiadók által készített fülszövegeket, ajánlásokat, illetve a kötetekről készült recenziókat is igyekszünk fellelni és hasznosítani. Az annotációk azonban minden esetben úgy készültek, hogy magát az adott könyvet is a kezünkbe vettük, s ehhez, ha kellett, könyvtárközi kölcsönzéssel vagy más intézményekben dolgozó kollégáktól megkértük. Az annotációk tehát önálló feldolgozó munka eredményei.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a feldolgozás szempontrendszerünk legjobb igyekezetünk ellenére is hiányos, illetve a sok szakterület és közreműködő okán egyenetlen. Örömmel vesszünk és meg is szívlelünk ezért minden észrevételt, amely munkánkra vonatkozóan szerkesztőségünkhöz beérkezik. Szívesen fogadjuk azt is, ha a szerzők figyelmünkbe ajánlják saját könyvüket. A leírások első, rövidebb része tartalmazza a könyvészeti adatokat (cím, szerző/szerkesztő, a kiadó neve, a kiadás helye és éve) az arra való utalással, hogy van-e a könyvben bibliográfia (irodalomjegyzék), illetve hogy a könyv milyen műfajba sorolható be. A terjedelmet oldalszámunkban adjuk meg, s közöljük a kötet azonosítására szolgáló ISBN-t, illetve sorozatok

esetében az ISSN-t is. A második rész röviden leírja az alkotót, illetve alkotókat. Ezt követően (a változatlan utánnomások kivételével) általában 6–12 sor terjedelemben számba vesszük a mű tárgyköreit, főbb eredményeit. Az eredmények részletes értékelését azonban nem végezzük el (recenziószintű bemutatást nem végzünk). A sokszerzős, illetve a gyűjteményes munkák esetében nem kerül sor valamennyi szerző név szerinti megemlítésére, s a tanulmányok számától, tematikai egymáshoz kapcsolódásától függ, hogy minden témát megnevezünk-e. A felsőoktatási tananyagok, jogszabályközlések bemutatását a lehető legtömörebben végezzük el, az újabb kiadások esetén pedig igyekszünk csak a változásokat kiemelni. A műfaj sajátosságából következően az annotáció nem tekinthető az adott műre történő szakirodalmi hivatkozásnak.

Az annotációk szerzői valamilyen formában kivétel nélkül kapcsolódnak a debreceni egyetem Állam- és Jogtudományi Karához, legyen szó munkatársainkról, óraadóinkról vagy jelenlegi és volt hallgatóinkról. Az annotációk végén szereplő monogramok feloldása a következő: Antal Zsófia (A. Zs.) joghallgató, Bagossy Mária (B. M.) Phd-hallgató, Balogh Éva (B. É.) egyetemi tanársegéd, Balogh Judit (B. J.) egyetemi docens, Barta Attila (B. A.) egyetemi adjunktus, Batta Júlia Dóra (B. J. D.) joghallgató, Besenyei Fruzsina (B. F.) joghallgató, Bihari Erika (B. E.) PhD-hallgató, Bordás Péter (B. P.) egyetemi tanársegéd, Csukás Enikő (Cs. E.) joghallgató, Deák Izabella (D. I.) kutatási asszisztens, Deák Viktória (D. V.) PhD-hallgató, Debreceni Cintia Klaudia (D. C. K.) joghallgató, Fazekas Flóra (F. F.) egyetemi adjunktus, Ferenczy Áron (F. Á.) PhD-hallgató, Ficsor Krisztina (F. K.) egyetemi adjunktus, Fodor László (F. L.) egyetemi tanár, Gábri Angéla (G. A.) PhD-hallgató, Gyüre Annamária Csilla (Gy. A. Cs.) tudományos segédmunkatárs, Hadházi Dávid (H. D.) PhD-hallgató, Horváth Bettina (H. B.) joghallgató, Jakab Viktória (J. V.) joghallgató, Kristóf Nóra (K. N.) joghallgató, Kuprák József (K. J.) joghallgató, Liptai Noémi (L. N.) PhD-hallgató, Lovas Dóra (L. D.) PhD-hallgató, Nagy Evelin Éva (N. E. É.) joghallgató, Nagy Nelli (N. N.) joghallgató, Pándi Gergő (P. G.) joghallgató, Pápai-Tarr Ágnes (P. T. Á.) egyetemi adjunktus, Puskás Ágnes (P. Á.) PhD-hallgató, Sipos Ferenc (S. F.) egyetemi tanársegéd, Szabó Béla (Sz. B.) egyetemi tanár, Szabó Zsanett (Sz. Zsa.) PhD-hallgató, Szabó Zsófia (Sz. Zs.) Phd-hallgató, Széles Krisztina (Sz. K.) joghallgató, Szendrői Anna (Sz. A.) PhD-hallgató, Szilágyi Dániel (Sz. D.) PhD-hallgató, Tóth Andrea Noémi (T. A. N.) egyetemi tanársegéd, Varga Judit (V. J.) egyetemi tanársegéd, Veszprémi Bernadett (V. B.) egyetemi adjunktus.

ALKOTMÁNYJOG

- *Az Európai Unióban való tagságunk alkotmányossági összefüggései az esetjog tükrében*

BALOGH-BÉKESI Nóra

(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei, Doktori értekezések, ISSN 2064–1907; 12.)

Pázmány Press, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 184. Bibliográfia: 175–182. ISBN 978 963 308 259 1

- A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának oktatója. Könyvében Magyarország Európai Unióban való tagságának alkotmányossági összefüggéseit egy szűk – de annál fontosabb – metszetben az esetjog, javarészt az alkotmánybírósági esetjog tükrében mutatja be. A szabályozás és az értelmezés három generációját különbözteti meg: az Európai Unióhoz való csatlakozás előtti, az Európai Unióhoz való csatlakozás utáni, valamint az Alaptörvényt követő, egymásra épülő megoldásokat. A kötet részletesen kitér az uniós csatlakozási klauzula születésének körülményeire, a klauzulához kapcsolódó alkotmánybírósági esetjogra, illetve az alkotmánybírósági határozatokat elemző szakirodalmi álláspontokra is. (D. I.)

- *Az ombudsmani rendszer és az alkotmánybíráskodás átalakulása – Tanulmányok az alapjogvédelem köréből*
Berkes Lilla–Csink Lóránt (szerk.)
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei, Tanulmányok, ISSN 2061–7240; 32.)
Pázmány Press, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 252. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 308 253 9

- A kötet szerzői az Alkotmánybíróság és az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának munkatársai, akik a közjogi átalakulással kapcsolatos változásokat személyesen is megtapasztalták. Ennek köszönhetően a tanulmányok a szakmai, objektív szempontok mellett szubjektív értékelést is tartalmaznak. Több megközelítésből, kifejezetten az ombudsman és az Alkotmánybíróság vonatkozásában, tudományosan elemzik a magyarországi alapjogvédelem változásait; az intézményi változásokat, az elméleti, hatásköri, eljárási kérdéseket, valamint az alapjogvédelem gyakorlatának egyes tartalmi kérdéseit. (B. É.)

- *Összehasonlító alkotmányjogi tanulmányok*
Cservák Csaba (szerk.)
(Sorozat: Bethlen-sorozat, ISSN 2062–2546)
Patrocinium, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 136. Bibliográfia a lábjegyzetekben és a fejezetek végén. ISBN 978 963 413 061 1

- A szerkesztő, egyben a tanulmányok szerzője, illetve társszerzője a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója. A kötetben szereplő tizenhét tanulmány – esetenként Farkas György és Rimaszéki János társszerzősége mellett – az alkotmányosság alapintézményeit mutatja be nemzetközi összehasonlításban. Felölelik többek közt a hatalommegosztás elméletét, az ombudsman jogintézményét, az alapjogok, alkotmánybíróság és alkotmányjogi panasz kérdéseit, a különböző választási rendszereket, a köztársasági elnök és a népszavazás intézményét, továbbá a nemzetiségek jogállását, illetőleg kitérnek az összehasonlító alkotmányjog főbb kérdéseire. (N. N.)

- *„Nyelvében él...” – Kárpát-medencei körkép a határon túli magyarok hivatalos anyanyelvhasználati jogairól*
 GERENCSÉR Balázs Szabolcs
 (Sorozat: Kárpát-haza Könyvek, ISSN 2415–9352)
 Nemzetstratégiai Kutatóintézet–Méry Ratio, Budapest, 2015
 Kézikönyv. Terjedelem: 310. Bibliográfia: 287–304. és a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 615 80150 5 9

 - A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának docense. A kötet előzménye a 2009-es, első körkép, melyre jelen kötet is támaszkodik, szélesebb nyelvjogi háttérrel és több új fejezettel egészülve ki. A szerző kutatása során több mint ötezer kilométeres tanulmányúton készített interjúkat, vizsgálta az érintett államok jogszabályait és joggyakorlatát, ennek eredményeképpen a könyv teljes képet ad a Kárpát-medencei határon túli magyarok anyanyelvhasználati jogairól: a Kárpát-medence államainak hatályos nyelvhasználati szabályairól és azok tényleges érvényesüléséről. A szerző ismerteti a nyelvi jogok természetét, annak alapjogkénti felfogását és a releváns nemzetközi jogi normákat, külön fejezetben szól a magyarországi határon túli politika fejlődéséről, az utolsó fejezetben pedig országonként kerül bemutatásra a hivatalos nyelvhasználatának szabályozása. (N. N.)

- *Választási részvétel és alkotmányjog: a szavazási módok*
 HALLÓK Tamás
 HVG-ORAC, Budapest, 2015
 Monográfia. Terjedelem: 398. Bibliográfia: 379–398. és a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 258 267 2

 - A szerző a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatója, jelen kötet doktori értekezésének átdolgozott változata. Izgalmas és aktuális problémakört mutat be: a népképviselői szervek választásához kapcsolódó különféle szavazási módokat abból a szempontból, hogy mennyiben járulnak hozzá a választásokon való részvétel növeléséhez. A hazánkban már bevettnek számító (mint a mozgóurnás vagy az igazolásos) szavazási módok mellett kitér a külföldön történő szavazás és az újabban megjelent elektronikus szavazási mód egyes problémáira is. A bevezető fejezetben meghatározza a választási részvétel fogalmát, és részletesen bemutatja a részvételt növelő alkotmányjogi és azon kívüli tényezőket is. Kitér a tárgyalat témakörök történeti hátterére és külföldi tapasztalataira is. (J. V.)

- *Alkotmányjog – Jogi szakvizsga felkészítő kötet*
 JAKÓ Nóra–MIKES Lili–SZABÓ Zsolt
 Patrocinium, Budapest, 2015
 Tankönyv. Terjedelem: 234. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 054 3

 - A szerzők egyetemi oktatók. A kötet az Igazságügyi Minisztérium által kiadott hivatalos szakvizsgatételsor szerint tekinti át az alapvető alkotmányjogi ismereteket. Három nagy fejezetben (alapvető jogok, jogforrástan és alkotmányos intézményrendszer) tárgyalja az egyes témakörökhöz kapcsolódó joganyagot és a

vonatkozó alkotmánybíróági gyakorlatot. A tananyag eredményes elsajátítását a vázlatpontokba szedett áttekintés és a félkövér kiemelések segítik. (D. I.)

- **Önkormányzatok, kisebbségi önkormányzatok és autonómia**
KÁLLAI Ernő
Eszterházy Károly Főiskola Roma Szakkollégium, Eger, 2015
Főiskolai jegyzet. Terjedelem: 136. Bibliográfia: 115–136. ISBN 978 615 5509 37 7
- A szerző főiskolai oktató, kisebbségkutató, korábban a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa. Kötetében a nemzetiségi önkormányzatok kérdéskörét az autonómia fogalma felől közelítve tárgyalja. Az autonómia fogalmát nemzetközi és politikai filozófiai oldalról, illetve magyarországi és nemzetközi történeti szempontból is bemutatja, majd a magyarországi roma kisebbségi önkormányzatokkal összefüggésben a gyakorlatban is vizsgálja az autonómia érvényesülését. Ennek eszköze egy 2002–2003-ban, majd 2007–2008-ban végzett kérdőíves adatfelvétel több megye számos településén, melynek eredményeit a szerző igen részletesen, diagramokkal is szemléltetve mutatja be. (F. F.)

- **Magyar és európai médiajog**
Koltay András–Nyakas Levente (szerk.)
Második, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 955. Bibliográfia a lábjegyzetekben és a fejezetek végén. ISBN 978 963 295 468 4
- A szerkesztők egyetemi oktatók, Koltay András a Médiatanács tagja. A kötet első kiadása 2012-ben jelent meg, ezt követően azonban a médiajogi szabályozás (különösen Magyarországon, de európai szinten is) számos változáson ment keresztül. A kötet szerkezete és célkitűzése – a médiaszabályozás komplex, objektív bemutatása – az első kiadáséval azonos. Az első kiadáshoz hasonlóan a második is törekszik a hatályos magyar szabályozás mellett az európai vonatkozások feltárására, emellett bemutatja és elemzi a kapcsolódó joggyakorlatot is. Az első kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2014/1. számában. (B. É.)

- **Alapelvek és alapjogok**
Lajkó Dóra–Varga Norbert (szerk.)
(Sorozat: Szegedi Jogász Doktorandusz Konferenciák, ISSN 2063–3807; 5.)
Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola, Szeged, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 486. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 306 404 7
- A szerkesztők a Szegedi Tudományegyetem oktatói. A kötet a 2014 nyarán, Szegeden rendezett doktoranduszkonferencián elhangzott előadások írásos változatát gyűjti össze. A kötet az aktuális kodifikációs problémákkal foglalkozik, többek között az emberi jogok, az egészséges környezethez való jog védelme, a közigazgatásban érvényesülő jogorvoslathoz való jog, valamint a betegjogok tekintetében. Az előadások elsősorban a hazai helyzettel foglalkoznak, de számos esetben nemzetközi, illetve jogtörténeti kitekintéssel is találkozhatunk. (N. E. É.)

- *Decem anni in Europaea Unione IV. – Államtudományi tanulmányok*
Paulovics Anita (szerk.)
(Sorozat: Miskolci Jogtudományi Műhely, ISSN 1589–1518; 9.)
Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2015
Konferenciakötet. Terjedelem: 310. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 358 099 8
- A kötet a Miskolci Egyetemen, 2014 szeptemberében az európai jog és a magyar közjog kapcsolódási pontjait körüljáró konferencián elhangzott előadások szerkesztett anyagát tartalmazza. Az előadók között a Miskolci Egyetem oktatói és Miskolcon élő gyakorló jogászok egyaránt szerepeltek. A tárgyalt témák igen változatosak, így egyaránt olvashatunk dolgozatot az uniós közszolgálati jogviszonyról, a területi államigazgatás hazai és uniós szabályozásáról, a kétszintű alkotmányosság kérdésköréről, a nyugdíjbiztosítás aktuális kérdéseiről vagy a bejegyzett élettársi kapcsolatról is. (D. I.)

- *A mélység tornácán – A szólásszabadság és a liberális hagyomány*
PETERS, John Durham
Fazekas Katalin (ford.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 300. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 295 535 3
- A szerző amerikai egyetemi professzor. Monográfiájának célja a szólásszabadság liberális hagyományának bírálata és átértelmezése; fókuszában a szólásszabadság etikája áll. A kötet a szólásszabadsággal kapcsolatos tudományos vitákhoz kíván érdemben hozzájárulni. A szerző arra hívja fel a figyelmet, hogy a liberalizmusnak egyrészt a Pál apostol tanításaihoz, másrészt a sztoicizmushoz visszanyúló gyökereit kellene újra felismernie. A liberális hagyományt képviselő gondolkodók kritikáján keresztül arra igyekszik rámutatni, hogy a szólásszabadság liberális felfogása olyan ellentmondásokkal terhes, amelyek gátat szabnak a közzféra ideális állapota kialakulásának. A magyar kiadás utószavát Koltay András, a Médiatanács tagja írta. (B. É.)

- *Constitutions nationales et valeurs européennes*
Peyroux-Sissoko, Marie-Odile–Kruzslicz Péter (szerk.)
(Sorozat: Cahiers du Centre Universitaire Francophone, ISSN 2498–5120; 2.)
Centre Universitaire Francophone, Szeged, 2015
Konferenciakiadvány. Terjedelem: 199. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 306 445 0
- A kötet a Szegedi Tudományegyetem Frankofón Egyetemi Központja és az Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne közös kutatási projektjének eredményeit mutatja be. A kutatás középpontjában a nemzeti alkotmányok, különösen az alkotmányos identitás és az európai integráció közötti kölcsönhatások álltak. A kutatásban fiatal francia és magyar kutatók mellett Bertrand Mathieu és Trócsányi László professzorok vettek részt. A kutatócsoport tagjai 2014-ben Szegeden és Párizsban is rendeztek tudományos tanácskozást, s jelen kötetben az ezeken elhangzott előadások szerkesztett változatait adják közre. (F. F.)

- *Jogvédelmi kaleidoszkóp – A jogvédelem elmúlt öt éve (2009–2014) Magyarországon: A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Alkotmányjogi Tanszéke által szervezett konferencia tanulmánykötete*
Pongó Tamás–Szakály Zsuzsa (szerk.)
(Sorozat: *Lectiones Iuridicae*, ISSN 2062–5588; 12.)
Pólay Elemér Alapítvány–Iurisperitus Bt., Szeged, 2015
Konferenciakötet. Terjedelem: 116. Bibliográfia: 113–116. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5411 22 9
- A kötet a jogvédő szervek működéséről, illetve a jogvédelem kapcsán a címben jelölt öt éves periódusban végbement változásokról szóló, az SZTE ÁJK Alkotmányjogi Tanszéke által 2014-ben rendezett konferencia előadásainak szerkesztett változatát tartalmazza. A tanulmányok szerzői között a jogvédelmi intézmények képviselői, illetve egyetemi oktatók egyaránt szerepelnek. Ennek eredményeképpen a kötetben olvasható, különféle megközelítésű írások átfogó képet adnak a hazai alapjogvédelem változásairól. Az első tanulmány a konferencia témáját, a jogvédelmet definiálja, és az azzal kapcsolatos vitákat és változásokat vázolja. Ezt követően a tanulmányok egy része egy-egy konkrét jogvédő szervre, másik részük pedig egy-egy speciális jogi területtel kapcsolatos jogvédelemre fókuszál. (B. É.)
- *Alkotmányjog – Alapjogok*
Schanda Balázs–Balogh Zsolt (szerk.)
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Tankönyvei, ISSN 2062–0837)
Második, átdolgozott kiadás. Pázmány Press, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 368. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 308 189 1
- A 2014-es kiadás változatlan utányomása. Annotációját lásd a *Pro Futuro* 2016/1. számában. (D. I.)
- *Alkotmányjog III. – Alapjogok*
Smuk Péter (szerk.)
Universitas-Győr, Győr, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 396. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5298 55 4
- A mű egy három kötetből álló alkotmányjogi tankönyvsorozat utolsó darabja, melynek szerzői valamennyien a SZIE ÁJK oktatói. A kötet húsz nagyobb fejezetből áll, melyek átfogó képet adnak az alapjogok keletkezéséről és fejlődéséről, azok nemzetközi jogi védelméről, dogmatikájáról, valamint részletesen foglalkoznak az egyes alapvető jogokkal. Az elsajátított tudás ellenőrzésére minden fejezet végén ismétlődő kérdések és feladatok találhatóak, illetve minden témához további szakirodalmat is ajánl a kötet. (B. J. D.)
- *Bibliográfia az alkotmányról, az államról, az Országgyűlésről, a központi állami szervekről és a választási rendszerekről (1000–2014)*
Soltész István (szerk.)
Negyedik, átdolgozott és bővített kiadás. Szerzői kiadás, Budapest, 2015
Szakirodalom-gyűjtemény. Terjedelem: 1363. ISBN 978 963 12 2468 9

- A kötetet 2004, 2007, 2012 és 2014 után ismét az Országgyűlés volt főtitkára állította össze, és az Országgyűlési Könyvtár támogatásával maga jelentette meg 70 példányban. A munka a korábbi kiadásokhoz képest még bővebb, közel 60 ezer címből álló, Európában is példa nélküli bibliográfiát ad közre az alkotmányjog intézményi részéhez. A korábbi kiadásokhoz képest ez a gyűjtemény még jobban tagolt, a fejezetek címekkel, alcímekkel egészültek ki, a forrásokat pedig immár az államalapítástól napjainkig tekinti át. A gyűjtemény nyomtatott formában utoljára jelent meg; a későbbiekben már csak digitálisan lesz elérhető az Országgyűlési Könyvtár adatbázisában. A harmadik kiadás annotációját lásd a *Pro Futuro* 2014/2. számában. (N. N.)
- *Infokommunikációs jog II.*
Tóth András (szerk.)
(Sorozat: Bethlen-sorozat, ISSN 2062–2546)
Második, átdolgozott kiadás. Patrocinium, Budapest, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 222. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 413 006 2
- A szerzők a KRE ÁJK oktatói. A könyv elkészítésének elsődleges célja az volt, hogy a 2011-ben induló infokommunikációs jogi képzésben részt vevő joghallgatók számára segítséget nyújtson az infokommunikációs ágazat jogi vonatkozásainak megértésében. Jelen kötet a képzés 2. féléves tematikáját követi, bizonyos fejezetei pedig az infokommunikációs szakjogászképzés tananyagát is tartalmazzák. A tankönyv e terület sajátosságaiból adódóan az interdiszciplináris megközelítést alkalmazza. Az elektronikus hírközlésjogot, az elektronikus kereskedelem szabályozását és az adatvédelmi jog szabályait mutatja be részletesen, egy-egy terület általános jellemzői, illetve a nemzetközi, az uniós és a hazai jogszabályok tükrében. (D. I.)
- *Ünnepi kötet Dr. Tóth Károly címzetes egyetemi tanár 70. születésnapjára*
Tóth Judit (szerk.)
Szegedi Tudományegyetem, Szeged, 2015
(Sorozat: Acta Juridica et Politica, ISSN 0563–0606; 78.; Acta Universitatis Szegediensis, ISSN 0324–6523)
Tanulmánykötet. Terjedelem: 646. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 306 420 7
- A kötetben a 70. születésnapját ünneplő alkotmányjogászt, az országszerte népszerű c. egyetemi tanár Tóth Károlyt, a szegedi jogi kar és a Károli Gáspár Református Egyetem tanárát köszöntik barátai, kollégái és tisztelői, a jogtudomány különböző ágainak szakemberei. A kötet különlegességét nemcsak az adja, hogy a szerkesztő tematikusan rendezte össze a tanulmányokat, hanem az is feltűnő, hogy abban az alkotmányjogot (és annak bármilyen kapcsolódó területét) művelő jogász szakközönség minden nemzedéke – összesen közel négy tucat munkával – képviselteti magát. A tanulmányok egy kisebb csoportja választójogi tárgyú, másik részük az alkotmányos értékek köré csoportosul, a legnagyobb fejezet pedig a „Különcségek” címet viseli, és vegyes tárgyú: a szerzők szakterületét tükröző, de mindig alkotmányjogi kötődésű írások kaptak benne helyet. (B. J.)

- *The Refugee Law Reader: Cases, Documents and Materials*
Vedsted-Hansen, Jens (szerk.)
Hetedik kiadás. Hungarian Helsinki Committee, Budapest–Aarhus, 2015
Forrásgyűjtemény. Terjedelem: 334. ISBN 978 615 5215 27 8
- A kötet szerkesztői a menekültjog elismert nemzetközi szakértői. A *The Refugee Law Reader* egy online elérhető tanmenet, amely átfogóan mutatja be a globális és a regionális menekültjogi szabályozást, egyfajta mintatantervként szolgál a menekültjogi oktatásban. Jelen kötet a *Reader* nyomtatásban megjelent hetedik, bővített kiadása. Első két fejezete a nemzetközi menekültjogi rezsimit mutatja be, a további négy fejezet pedig az afrikai, az amerikai, az ázsiai és az európai régiók menekültvédelmével foglalkozik. A kötet az egyes témakörökhöz kapcsolódóan a vonatkozó jogi normákat, a releváns nemzeti és nemzetközi bírói ítéleteket, illetve az alapvető szakirodalmi forrásokat jelöli meg, helyenként rövid kommentárral. A gyűjtemény spanyol nyelven is elérhető. (N. N.)
- *Emberi Jogi Kézikönyv*
[Szerző nélkül] Emberi Jogi Munkacsoport (szerk.)
Igazságügyi Minisztérium, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 116. Bibliográfia: 109–111. ISBN nincs.
- A kötetet a kormány által 2012-ben az emberi jogok hazai érvényesülésének monitorozása céljából felállított Emberi Jogi Munkacsoport állította össze. Célja, hogy betekintést nyújtson az Alaptörvényben biztosított emberi jogok tartalmába és hazai szabályozásába. Ennek megfelelően az alapjogok fogalmának és jogforrásainak áttekintése után röviden ismerteti az egyes alapvető jogokra vonatkozó alaptörvényi rendelkezéseket és vázolja azok alkotmányos gyakorlatát. A szövegben kiemelve találunk olyan információkat, amelyek az alapjogok érvényesüléséhez kapcsolódó újabb kormányzati lépéseket mutatják be. (Cs. E.)

BŰNÜGYI TUDOMÁNYOK

- *Magyar büntetőjog – általános rész*
Balogh Ágnes–Tóth Mihály (szerk.)
(Sorozat: Osiris Tankönyvek 2015, ISSN 1218–9855)
[Számozatlan] javított, átdolgozott kiadás. Osiris, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 448. Bibliográfia: 443–447. ISBN 978 963 276 256 2
- A tankönyv szerzői – akárcsak a két szerkesztő – a Pécsi Tudományegyetem ÁJK oktatói. A kötet a korábbi változat jelentősen átdolgozott kiadása. A 2012. évi C. törvény, az új Bv. törvény, az ezeket módosító, tucatnál több rendelkezés, valamint az ezek alkalmazása során időközben felhalmozódott tapasztalatok bemutatása a tankönyv vállalt feladata, melynek eleget is tesz. A könyv a korábbi kiadásokban már megismert, tudományos, rendkívül széles ívű, rendszerező, ám ugyanakkor olvasmányos, közérthető és élvezetes stílusban íródott. Nemcsak joghallgatóknak, hanem gyakorlati szakembereknek is kiváló szakkönyv. Korábbi kiadását annotáltuk a Pro Futuro 2011/1. számában. (S. F.)

■ *Büntetőjog I. – Általános Rész*

BELOVICS Ervin–NAGY Ferenc–TÓTH Mihály

Harmadik, hatályosított kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 939. Bibliográfia a fejezetek elején. ISBN 978 963 258 288 7

- A kötet a HVG-ORAC nagy vállalkozásának eredménye, melynek során a büntető jogtudomány – különböző egyetemeken tanító, néha különböző elveket is valló – oktatóit, kutatóit gyűjtötte össze a tankönyv megírására, akik nemcsak kiváló elméleti szakemberek, hanem a jogalkotás és jogalkalmazás területén is nagy tapasztalatokkal rendelkeznek. A tankönyv a büntetőjog Általános Részét a büntetőjogi dogmatika hagyományainak megfelelően dolgozza fel és mutatja be. A terjedelmében is impozáns és jól tagolt kötet erénye a fejezetek és alfejezetek elején olvasható bibliográfia, amely remek kiindulóponttá teszi az elméleti és gyakorlati szakemberek számára egyaránt hasznos tankönyvet. A korábbi kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2015/1. számában. (S. F.)

■ *Büntetőjog II. – Különös Rész*

BELOVICS Ervin–MOLNÁR Gábor Miklós–SINKU Pál

Negyedik, hatályosított kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 939. Bibliográfia a fejezetek elején. ISBN 978 963 258 286 3

- A majdnem ezeroldalas könyv megírásában a PPKE és az ELTE Büntetőjogi Tan-
székén oktató, ugyanakkor a gyakorlat terén is aktív szakemberek vettek részt. Az újabb kiadást pedig az időközben bekövetkezett nagyszámú jogszabályváltozás és az ezek nyomán született jogegységi határozatok, kollégiumi vélemények, valamint az ennek következtében változó gyakorlat tették szükségessé. A kötet az előző kiadásokban megismert logika szerint épül fel. Tagolása és szerkesztése jól követhetővé teszi. Aprólékos, részletes joganyag feldolgozása – akárcsak a kiadó általános résszel foglalkozó kötetét – remek kiindulóponttá teszi kutatás számára is az elméleti és gyakorlati szakembereknek egyaránt hasznos tankönyvet. A korábbi kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2016/2. számában. (S. F.)

■ *Körletmozaikok, 2015 – „A büntetés-végrehajtási intézetek személyi állományának vizsgálata” című kutatás tanulmányai*

Csóti András (szerk.)

Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 161. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 89996 4 1

- A szerzők a büntetés-végrehajtás gyakorlatának szakértői (bv.-vezető, börtönpszichológus, kriminológus is van köztük). A mű alapvetően két nagyobb részre bontható. Az első, Kutatás című rész elsődleges célja, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet személyi állományára vonatkozó hazai és nemzetközi irodalom feldolgozása mellett egy kétlépcsős, fókuszcsoportos interjúból és kérdőíves empirikus kutatásból álló vizsgálat tárgyává tegye a szervezeten belüli viszonyokat. A kötet második, Modellkörlet címet viselő blokkja pedig a Szegedi Fegyház és Börtönben, illetve a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben, a szervezeti struktúrából fakadó hatásokat, valamint az arra levezethető problémákra adott megoldási

lehetőségek jellegét kívánta modellezni. A tanulmányokban színes képek, ábrák, táblázatok és grafikonok segítik a tartalom könnyebb elsajátítását. (Sz. Zs.)

- **Büntetőjogi záróvizsga-felkészítő a 2012. évi C. törvény (új Btk.) alapján**
(Sorozat: Werbőczy-sorozat, ISSN 2062–2538)
DERES Petronella–DOMOKOS Andrea
Negyedik, átdolgozott kiadás. Patrocinium, Budapest, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 366. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 044 4
- A szerzők egyetemi oktatók. A könyv a Károli Gáspár Református Egyetem büntetőjogi záróvizsgatételeinek vázlatos kidolgozását tartalmazza. Elkülöníti a büntetőjog általános részéhez tartozó *A* tételeket és a különös részi *B* tételeket, s ezekhez kapcsolódóan jeleníti meg az elvart ismereteket. Szerkesztettsége, valamint a célhoz kötött, adekvát stílusa miatt a tankönyv bármely szak büntetőjogi vizsgájára való felkészüléshez használható. A mű új kiadása követi az időközben bekövetkező jogszabályi változásokat. Az első kiadás annotációját lásd a *Pro Futuro* 2015/1. számában. (H. D.)
- **Az ítélőmesterség dilemmái – Tanulmányok dr. Remes Zoltán bíró emlékére**
Elek Balázs–Fázsi László (szerk.)
Printart-Press, Debrecen, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 326. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 89963 4 3
- A szerzők bírósági és igazságügyi dolgozók, akik a fiatalon elhunyt dr. Remes Zoltán büntetőbíró, a Nyíregyházi Városi Bíróság volt elnökhelyettese emlékének adóztak. Minden szerző a saját tudományterületéhez kötődő tanulmányt készített el, melyeket a szerkesztők négy nagyobb, tematikus egységre (büntető anyagi jog, büntető eljárási jog, közjog és bírói gyakorlat) tagoltak. Olvashatunk tanulmányokat többek között a vadászbalesetek büntetőjogi megítéléséről, az online zaklatásról, a kényszerintézkedésekhez kapcsolódó iratismertetésről, az igazság fogalmáról és annak kereséséről a büntetőperben, valamint a 2014–2018-as parlamenti ciklus első ülészakájának közjogi átalakításairól és a hatalommegosztás elvét érintő változásokról is. A kötet kuriózuma az egyesítés, az előzetes letartóztatás, az egység, többség, halmazat és az összbüntetés alkalmazását Remes Zoltán bírói munkásságán keresztül bemutató tanulmány. (T. A. N.)
- **Migráció és rendészet**
Hautzinger Zoltán (szerk.)
Magyar Rendészettudományi Társaság Migrációs Tagozat, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 254. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 12 3721 4
- A szerzők gyakorló jogászok, egyetemi oktatók. A tanulmánykötet rendészeti és büntetőjogi aspektusból mutatja be a migrációval összefüggő kérdéseket, kitérve a terrorveszélyre, a bírói gyakorlat alakulására, az embercsempészés problémájára, ismertetve a rendőrség és a menekültügyi hatóság munkáját, kiemelve a nemzetközi együttműködések jelentőségét. Ahogy azt az előszó is megjegyzi, a

kötetben szereplő tanulmányok még a hazánkra és Európára nehezedő rendkívüli migrációs válság elején keletkeztek, így az újabb jogi helyzeteket és jogintézményeket még nem vizsgálják. (H. D.)

- *A szabadságelvonás határai: helyettesítő intézmények és alternatív szankciók a magyar és a német jog összehasonlításának tükrében*

KOÓSNÉ MOHÁCSI Barbara

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány 2014–15, ISSN 2060–9361; 27.)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 317. Bibliográfia: 285–317. ISBN 978 963 312 220 4

- A szerző az ELTE oktatója, a kötet a 2012-ben megvédett azonos című PhD-értekezésén alapul. A szabadságvesztés-büntetés alternatíváinak keresése, a büntetés-végrehajtás és a tágabb értelemben vett büntetőjog talán legfontosabb kérdése napjainkban. Ugyanígy fontos a szabadságelvonással járó kényszerintézkedések lehetséges alternatíváinak bemutatása is. A könyv a jog-összehasonlító módszer alkalmazásával, a magyar jogrendszer évszázadokon át orientáló, német jogrendszerben meglévő, hasonló jogintézményeket mutatja be, valamint a személyi szabadsághoz való jog nemzetközi jogi, illetve történeti aspektusaival is foglalkozik. (S. F.)

- *Büntetés-végrehajtási jog: jogi szakvizsga felkészítő kötet*

LAJTÁR István–SZÜCS András

Patrocinium, Budapest, 2015

Tansegédlet. Terjedelem: 291. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 053 6

- Mindkét szerző a büntetés-végrehajtási jog területén jártas ügyész. A kötet 25 tételben kíván segítséget nyújtani a jogi szakvizsgára készülőknek, a büntetés-végrehajtáshoz kapcsolódó, egyes részterületek ismertetése révén. A könnyen tanulhatóságot elősegítik mind a kötet stílusa, mind a jogi szabályozásra vonatkozó értelmezések. A könyv a teljesség igényét szem előtt tartva külön ábrával jelöli a jogszabályokhoz tartozó bírói gyakorlatot, valamint az egyes alkotmánybírói határozatokat, igazodva ezzel a szakvizsga elvárásaihoz. (Sz. Zs.)

- *A jogos védelem elvi és gyakorlati problémái*

MÉSZÁROS Ádám

Országos Kriminológiai Intézet, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 218. Bibliográfia: 201–204. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 89468 8 1

- A szerző az OKRI tudományos főmunkatársa, a monográfia a Legfőbb Ügyészség által kezdeményezett kutatás eredményeit összegzi. A kutatás célja a jogos védelemmel kapcsolatosan felmerülő elvi és gyakorlati problémák feltárása volt. Bár az elmúlt évtizedben a jogos védelemmel kapcsolatosan több monográfia is napvilágot látott, ennek ellenére a büntethetőségi akadályok kapcsán a mai napig számos kérdés megválaszolatlan. Nem véletlenül, hiszen az új Btk. jelentős mértékben változtatott a jogos védelem szabályain – a szakma heves tiltakozása ellenére –, bevezetve a szituációs jogos védelmet, és megtartva az oly sok aggá-

lyos kérdést felvető, megelőző jogos védelmet. A mű erénye, hogy a jogintézmény tudományos alapjainak a bemutatása után, több mint hétszáz konkrét eseten keresztül elemzi és tárja fel a jogos védelem elvi és gyakorlati problémáit. (P. T. Á.)

■ *A sértett beleegyezése a büntetőjogban*

NÉMETH Imre

Universitas-Győr, Győr, 2015

Monográfia. Terjedelem: 302. Bibliográfia: 285–297. ISBN 978 615 5298 74 5

- A szerző a Széchenyi István Egyetem oktatója. Kötetében a sértetti beleegyezéssel mint büntethetőséget kizáró okkal foglalkozik, mely témaválasztás meglehetősen újszerűnek hat, hiszen ez idáig e témakörrel a hazai jogirodalom csak parciálisan foglalkozott, a témáról átfogó elemző tanulmány nem született. A komplex elemzés érdekében, különféle kutatási módszereket alkalmazva, a jogintézmény részletes bemutatását célozta meg. Bemutatja többek között a téma jogfilozófiai, alkotmányossági és emberi jogi vonatkozásait, valamint dogmatikai elemzést is végez. Ezekon felül pedig, annak érdekében, hogy a sértetti beleegyezés relativizálódását érzékeltesse, ismerteti a jogintézményről kialakult nézetek térbeli és időbeli változásait, amihez jog-összehasonlító és jogtörténeti módszert alkalmaz. (P. G.)

■ *Különös kegyetlenséggel: emberölést elkövető fiatalkorúak és fiatal felnőttek kriminológiai vizsgálata*

Tamási Erzsébet (szerk.)

Országos Kriminológiai Intézet, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 209. Bibliográfia a tanulmányok végén.

ISBN 978 963 7373 20 6

- Magyarországon igen ritka az emberölés kriminológiai és pszichológiai megközelítésű kutatása, ezt a régi adósságot törleszti most az OKRI által kiadott kötet. A tanulmánykötet szerzői között szerepelnek az Országos Kriminológiai Intézet munkatársai, továbbá gyermekpszichológus és gyermekpszichiáter is. A tanulmányok egy 165 főt érintő empirikus kutatás eredményeit dolgozzák fel. A kötet kiter a nemi különbségekre, az antiszociális személyiségfejlődésre, a kriminológiai háttérre, a motivációkra, a mentális jellemzőkre és természetesen központi szerepet játszik a szélsőséges erőszak hátterének a vizsgálata is. Az olvasó nem mindennapi lehetőséget kap arra, hogy a kriminalitás e határterületének a lényegi pontjait megismerhesse. A tanulmányok nem nélkülözik az igen beszédesnek mondható statisztikai adatok feldolgozását sem. (A. Zs.)

■ *A büntetőeljárás segédtudományai I–II.: kézikönyv gyakorló jogászok számára a különleges szakértelmet igénylő szakkérdésekben való jártasság megszerzéséhez*

Tóth Éva–Belovics Ervin (szerk.)

(A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Tankönyvei, ISSN 2062–0837)

Pázmány Press, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedelem: 607. (I.), 598. (II.) Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 228 7 (I.); 978 963 308 229 4 (II.)

- A könyv számos szerzője közt egyetemi oktatók, igazságügyi szakértők, gyakorló bírák szerepelnek. A kriminalisztikai szakjogászképzés segédanyagaként is használt kötet elsődleges célja, hogy kiszélesítse a szakterülettel kapcsolatos elméleti háttérrel, valamint hogy a leírtak akár a mindennapok bűnüldözői munkájában is segítséget nyújtsanak. Az első kötet főbb témái a bizonyításelméletek; az igazságügyi orvostan, toxikológia és genetika; a személyazonosítás; a helyszíni szemle, valamint az igazságügyi elmekörtan és az igazságügyi pszichológiai szakértés. A második kötet a kriminalisztikai azonosításokat mutatja be, majd részletesen feltárja az élet, a testi épség elleni bűncselekmények dogmatikai és gyakorlati kérdéseit a bírói gyakorlat tükrében, továbbá foglalkozik a kriminalisztikai írás- és okmányszakértéssel, az igazságügyi műszaki szakértői, gépjárműszakértői, valamint az igazságügyi könyvszakértői ismeretekkel, és végül a gazdasági és vagyoni elleni bűncselekmények bírói gyakorlatát elemzi. (Sz. Zs.)
- *Child trafficking in Hungary: sexual exploitation, forced begging and pickpocketing = Gyermekkereskedelem Magyarországon: szexuális kizsákmányolás, koldultatás és zsebtolvajlásra kényszerítés*
 VIDRA Zsuzsanna–BARACSI Kitti–SEBHELYI Viktória
 CPS CEU, Budapest, 2015
 Kézikönyv. Terjedelem: 264. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5547 02 7
- A könyv a Central European University, a Szegedi Tudományegyetem és a Pécsi Tudományegyetem kutatói és doktoranduszai közös, az Európai Bizottság által finanszírozott kutatásának eredményét mutatja be. A kutatás az emberkereskedelem minősített esetének – a 18. és 14. életévét be nem töltött személy sérelmére történő elkövetésnek – a kriminológiai, azon belül elsősorban viktimológiai aspektusaira koncentrált. A vizsgált áldozatok roma nemzetiségűek. Az összesen négy évet vizsgáló kutatás három gyermekkereskedelmi formára fókuszált, melyek a gyermekek koldultatása, zsebtolvajlásra kényszerítése és a fiúgyermekek szexuális kizsákmányolása. A kutatók nem jogászok, hanem szociológusok, a kutatás eredményei hasznosak lehetnek bármely, a témával foglalkozó érdeklődő számára. (S. F.)
- *Büntetés-végrehajtási jog és szabálysértési tételek – B/3. témakör: büntetés-végrehajtási jog*
 Vókó György
 (Dialog Campus Szakkönyvek, ISSN 1417–7986; Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, ISSN 1587–6659)
 Hatodik, teljesen átdolgozott kiadás. Dialog Campus, Budapest–Pécs, 2015
 Tankönyv. Terjedelem: 412. Bibliográfia: 411–412. ISBN 978 615 5376 66 5
- A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatója, az OKRI igazgatója, volt ügyész. 12 fejezetben 38 tételt dolgozott ki a jogi szakvizsga B/3., büntetés-végrehajtási jog témakörében a felkészüléshez. A kötet a hatodik, teljesen átdolgozott kiadás, mely alapul veszi az olvasó elméleti alapokban való jártasságát, és kifejezetten a szakvizsga szempontjából fontos és elengedhetetlen ismereteket közli. Az ötödik kiadás átdolgozását elsősorban, az azóta történt jogszabályválto-

zás, valamint a bírói gyakorlat figyelembevétele indokolta. Az előző kiadást a Pro Futuro 2015/1. számában annotáltuk. (Sz. Zs.)

■ *Büntetés-végrehajtási jog és szabálysértési tételek*

Vókó György

Hatodik, teljesen átdolgozott kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015

Jegyzet. Terjedelem: 336. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5376 66 5

- A szerző az OKRI igazgatója, professor emeritus, tananyaga a büntetés-végrehajtási jogi szakvizsgára készíti fel. Az ötödik kiadás átdolgozását indokolta a büntetések, az intézkedések, az egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési eljárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény hatálybalépése, amely a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendeletet váltotta fel. A kötet az új törvénynek és az ahhoz kapcsolódó módosításoknak, végrehajtási rendeleteknek és az új szabálysértési törvénynek megfelelően mutatja be és magyarázza a hatályos rendelkezéseket. Az új kiadás a korábbihoz hasonló felépítéssel rendelkezik, a kisebb szerkezeti változásokat is a hatályos szabályozás feldolgozása indokolta. A korábbi kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2015/1. számában. (A. Zs.)

■ *Tanulmányok Polt Péter 60. születésnapja tiszteletére*

Vókó György (szerk.)

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 332. Bibliográfia a lábjegyzetekben vagy a tanulmányok végén. ISBN nincs.

- A szerzők bírák, ügyészek, ügyvédek, egyetemi oktatók, illetve az Országos Kriminológiai Intézet munkatársai. A tanulmánykötet első három fejezete a tágabb értelemben vett büntetőjog – azaz a büntető anyagi jog, a büntető eljárásjog és a büntetés-végrehajtási jog – köréből tartalmaz írásokat. A tanulmányok kitérnek a büntetőjog néhány alapvető jogintézményére, úgymint az időbeli hatályra, a jogos védelemre, az ügyvédi titok és a vádalku kérdéseire, valamint az új büntetés-végrehajtási kódex megújult ügyészi kontrolljára. A IV. fejezet a klasszikus büntetőjogtól némileg elszakadva, az emberi jogokkal és jogállami védelmükkel foglalkozik, míg a kötet zárófejezete kriminológiai témákból szemezget. Bemutatja, pl. az Alkotmánybíróság és a Kúria kapcsolatát a valódi alkotmányjogi panaszok tükrében, vagy éppen a több ember sérelmére elkövetett emberölések terheltjeinek jellemzőit. (H. D.)

■ *Tiszteletkötet Dr. Kovács Tamás 75. születésnapjára*

Vókó György (szerk.)

Országos Kriminológiai Intézet, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 437. Bibliográfia a lábjegyzetekben vagy a tanulmányok végén. ISBN 978 615 80381 0 2

- A szerzők ügyészek, katonák, egyetemi oktatók, valamint az Országos Kriminológiai Intézet munkatársai. A kötet Kovács Tamás nyugalmazott legfőbb ügyész, altábornagy tiszteletére, 75. születésnapja alkalmából készült. Öt fejezetre tagoló-

dik, különböző szakterületeket érintő tanulmányokat foglalva magában: a katonai jog, a büntető anyagi jog, a büntető eljárási jog, a büntetés-végrehajtási jog, továbbá a kriminológia témaköréből. Így érintve többek között a katonai parancsnok büntetőeljárási szerepének történeti fejlődését, a bűncselekmények francia büntetőjogban való osztályozását, a védői jogállás alakulását a katonák és a fiatalok elleni eljárásokban, vagy éppen a reintegrációs őrizet végrehajtását; megosztva néhány gondolatot például a szegénység kriminológiájáról és a stadionok biztonságáról is. A kötet különlegessége, hogy mind magyar, mind angol nyelvű tanulmányokkal találkozhatunk benne. (H. D.)

EURÓPA-JOG ÉS NEMZETKÖZI JOG

■ *Kisebbségvédelem Európában – Kisebbségvédelmi alapismeretek*

Gyenei Laura (szerk.)

Kisebbségi Jogvédő Intézet, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 119. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 12 1674 5

- A szerzők egyetemi oktatók, valamint a kisebbségvédelem és a nemzetpolitika területén tevékenykedő szakemberek, ügyvédek, jogvédők. A kötetben a 2014 júliusában, a Kisebbségi Jogvédő Intézet és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet által közösen szervezett, *Kisebbségvédelem Európában* című nyári egyetem keretében elhangzott előadások szerkesztett változatai kaptak helyet. Az elméleti alapvetéseket és gyakorlati ismereteket is tárgyaló kötet azoknak a (leendő) gyakorló jogászoknak, elsősorban ügyvédeknek készült, akik az európai uniós kisebbségi jogvédelem területén tevékenykednek. A kötet elektronikusan elérhető a KJI honlapján. (B. M.)

■ *Az Európai Unió joga*

JENEY Petra–KENDE Tamás–LÖVENBERG Viktória

(Sorozat: Szakvizsga Kézikönyvek, ISSN 1786–0806)

Harmadik kiadás. Novissima, Budapest, 2015

Tansegédlet. Terjedelem: 352. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5499 17 3

- A szerzők egyetemi oktatók, illetve gyakorlati szakemberek. A szakvizsga előtt álló gyakorló jogászok felkészülését segítő kötetben az európai uniós joganyag áttekintése a szakvizsgatételsor egyes tételei köré szerveződik. A tankönyv részletesen bemutatja a tételekhez kapcsolódó elsődleges és másodlagos uniós jogi rendelkezéseket, valamint az EU Bíróságának vonatkozó ítéleteit. Korábbi (*Európai közösségi jog* címmel megjelent) kiadását a Pro Futuro 2013/2. számában annotáltuk. (Sz. D.)

■ *Az Európai Unió biztonság- és védelempolitikája, az EU válságkezelési tevékenysége*

JUHÁSZ Krisztina

(Sorozat: A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára, ISSN 1786–352X; 53.)

Pólay Elemér Alapítvány – Iurisperitus Bt., Szeged, 2015

Monográfia. Terjedelem: 275. Bibliográfia: 243–258. ISBN 978 615 5411 20 5

- A szerző egyetemi oktató. Munkája, amely a 2014-ben megvédett doktori értekezésén alapul, az uniós biztonság- és védelempolitika elméleti és gyakorlati aspektusait vizsgálja. A történeti áttekintést követően a kötet a közös kül- és biztonságpolitikát, valamint a védelempolitikát szolgáló európai uniós és tagállami intézményrendszert mutatja be, majd azok egyes katonai és polgári válságkezelési képességeit ismerteti a nyugat-balkáni országok, Bosznia-Hercegovina és Koszovó területén végzett stratégiai fellépések példáján keresztül. (B. F.)
- *Kohéziós politika és felzárkózás az Európai Unióban*
KENGYEL Ákos
(Sorozat: Nemzetközi Gazdaság Szakkönyvtár, ISSN 2061–1080)
Akadémiai Kiadó, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 249. Bibliográfia: 238–249. ISBN 978 963 05 9660 2
- A szerző közgazdász, egyetemi oktató. Könyvében az Európai Unió kohéziós politikájának alakulásával és hatásaival foglalkozik. A legfontosabb konvergenciaelméletek részletes ismertetését követően feltárja az uniós tagállamok fejlettségi különbségeire, illetve fejlődésére kiható főbb tényezőket, diagramokkal és táblázatokkal illusztrálva azok jelenlegi állapotát. A szerző önálló fejezetet szentel az uniós regionális politika vizsgálatának, amelyet a kohéziós politika uniós költségvetésben betöltött szerepének elemzése követ. A kötetet az uniós fejlesztési támogatások tényleges eredményességének, hozzáadott értékének vizsgálata zárja, melynek keretében a szerző több tagállam és támogatási időszak főbb eredményeit mutatja be. (Sz. D.)
- *A világ végveszélyben! A nemzetközi jog és politika új kérdései*
KONDOROSI Ferenc
Alexandra, Pécs, 2015
Monográfia. Terjedelem: 208. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 357 624 3
- A szerző egyetemi oktató. E kötete a 2008-ban *A világ végveszélyben?* címen megjelent művének bővített, korszerűsített változata. A szerző a címben szereplő írásjel megváltoztatásával jelzi, hogy álláspontja szerint a globalizáció hatására immár olyan közeli és konkrét veszélyeknek van kitéve világunk, amelyeket az államoknak, azok vezetőinek fel kell ismerniük, és megelőzésük, elhárításuk érdekében valódi megoldásokat kell találniuk. A globalizáció által felvetett biztonsági kihívások általános felvázolását követően részletesen foglalkozik a klímaváltozás, a nemzetközi migráció, továbbá a nemzetközi bűnözés és a terrorizmus problémájával. (B. M.)
- *Európa-politológia: tagállamok Európai*
Marján Attila (szerk.)
NKE Szolgáltató Kft., Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 347. Bibliográfia: 333–347. ISBN 978 615 5527 17 3
- A szerzők egyetemi oktatók és gyakorlati szakemberek. A könyv célja, hogy átfogó képet adjon a 21. század elejének európai geopolitikai viszonyairól, különös

figyelemmel a legnagyobb, illetve Magyarország szempontjából fontos szerepet játszó, egyes uniós tagállamok szakpolitikáira. Az első fejezet általánosságban vázolja fel az elmúlt évek európai politikai geometriáját, az ezt követő fejezetek pedig Németország, Franciaország, az Egyesült Királyság, Olaszország, Spanyolország és Ausztria példáján mutatják be az integráció szempontjából leginkább lényeges szakpolitikák alakulását, az egyes államok Európával kapcsolatos, eltérő attitűdjeit. A kötet utolsó fejezete az Európai Parlament szerepét elemzi az Európa-politika alakításában, figyelemmel az ezredforduló óta végbement szerepváltozásokra és a jövőre vonatkozó elképzelésekre is. (Sz. D.)

- *Iratok a magyar Külügyminisztérium történetéhez, 1985–1993. II. kötet*
Sáringer János (szerk.)
Balassi, Budapest, 2015
Forrás kiadvány. Terjedelem: 573. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 506 959 0
- Az első kötet 2014-es megjelenését követően a szerkesztők a második kötetben a Külügyminisztérium irányítására, a Magyar Szocialista Munkáspárt Külügyminisztériumi Bizottságának tevékenységére, valamint a határon túli magyarsággal ápoltt kapcsolatokra vonatkozó iratokat adják közre. Az összegyűjtött 110 iratot a szerzők kronológiai sorrendbe és négy nagyobb tematikai egységbe rendezték, továbbá nemcsak az olvasást és értelmezést zavaró helyesírási hibákat, elírásokat korrigálták, hanem lábjegyzetekkel és kiegészítő megjegyzésekkel is ellátták a dokumentumokat. A korszak magyar külpolitikájának megértéséhez nagyban hozzájárul a kötet elején szereplő három tanulmány. (B. M.)
- *Uniós szakpolitikák*
Szabó Marcel–Láncos Petra Lea–Gyenyey Laura (szerk.)
Negyedik kiadás. Szent István Társulat, Budapest, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 247. Bibliográfia a lábjegyzetekben és a fejezetek végén. ISBN 978 963 277 574 6
- A szerzők egyetemi oktatók, gyakorló jogászok. A 2012 óta negyedik kiadásban megjelenő kötet az időközben bekövetkezett változásokra is figyelemmel mutatja be az Európai Unió legfontosabb szakpolitikáinak jogszabályi hátterét, szabályozási eszközeit és mechanizmusait, kitérve az Európai Bíróság releváns ítéleteinek, valamint a vizsgált politikák történeti hátterének ismertetésére is. A kötet négy nagyobb részre tagolódik, amelyek az Unió alkotmányos, szabályozó, elosztó és újraelosztó természetű szakpolitikáit vizsgálják. A szerzők kiemelt figyelmet fordítottak a versenypolitika és a menekültügyi politika bemutatására, amelyeket több tanulmányban, különböző perspektívákból jártak körül. Az első kiadást annotáltuk a Pro Futuro 2014/2. számában. (Sz. D.)
- *Introduction to the Case-law of the European Court of Human Rights*
SZEMESI Sándor
Lícium-Art, Debrecen, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 116. Bibliográfia: 115–116. ISBN 978 615 5403 08 8

- A szerző egyetemi oktató. Kötete oktatók, hallgatók és gyakorló jogászok számára is jól hasznosíthatóan foglalja össze az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatát. A bevezető fejezet sorra veszi a Bírósághoz benyújtott kérelmek elfogadhatósági kritériumait. Ezt követően valamennyi további fejezet azonos szerkezetet követ: elsőként ismerteti az Emberi Jogok Európai Egyezménye és kiegészítő jegyzőkönyvei szövegét, valamint azok magyarázatát, majd bemutatja az adott alapjoghoz kapcsolódó, fontosabb ítéleteket. (B. M.)

JOGBÖLCSELET

- *Codex Iuris Canonici – Az Egyházi Törvénykönyv*
Erdő Péter (szerk., ford.)
Szent István Társulat, Budapest, 2015
Szabálygyűjtemény. Terjedelem: 943. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 277 527 2
- Az Egyházi Törvénykönyv monumentális szabálygyűjtemény, amely többek között az egyház felépítésére, feladataira, anyagi javai rendezésére, az egyházon belüli eljárásokra, az egyház tagjai és a hívők köteletségére és felelősségére vonatkozik. Az új, latin és magyar nyelven megjelent kódexbe beépültek a szabályokban eddig bekövetkezett változások, illetve az a legjelentősebb kánonok mellett szövegmagyarázatokat tartalmaz. Követi a II. Vatikáni Zsinat tanításait; a lelkipásztori szemlélet hangsúlyosan jelenik meg benne. Első könyve tartalmazza az általános szabályokat, a második az Isten népe címet viseli, a harmadik az egyház tanítói feladataival foglalkozik, a negyedik az egyház megszentelő feladatainak szabályait tartalmazza, az ötödik az egyház anyagi javaira vonatkozó szabályait foglalja össze, a hatodik a büntető rendelkezéseket tartalmazza, míg a hetedik könyvben található az egyházon belüli egyes eljárások szabályai. (F. K.)
- *Tanulmányok a kortárs jogelméletről*
Fekete Balázs–Fleck Zoltán (szerk.)
(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány, ISSN 2060–9361; 28.)
ELTE Eötvös, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 343. Bibliográfia a fejezetek végén.
ISBN 978 963 312 223 5
- A szerzők egyetemi oktatók. A hét tanulmányt magában foglaló kötet hiánypótló jellegét adja, hogy bár hazánkban a jogelmélet klasszikus irányzatainak feldolgozása, megvitatása megtörtént, ugyanez azonban nem mondható el a kortárs irányzatokról. Az egyes tanulmányok egy-egy kortárs jogelméleti irányzat ismertetésére vállalkoznak, nem mellőzve esetenként a kritikai állásfoglalást, valamint, amennyiben egyáltalán vannak, a kapcsolódó magyar kutatási eredmények bemutatását. Az irányzatok, és ezáltal a tanulmányok sokszínűsége teszi a művet bárki számára olvashatóvá, abban mindenki talál akár az érdeklődésének, akár a kutatási területének megfelelő témát, legyen az a jogi feminizmus vagy a neofullerianus természetjog. (B. M.)

- *Dialektika, retorika és jogász érvelés a klasszikusok nyomán*
FRIVALDSZKY János–KÖNCZÖL Miklós
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Tankönyvei 2015, ISSN 2062–0837)
Pázmány Press, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 188. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 308 262 1
- A szerzők a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán oktatók, kutatók. A jogász érvelés problémái a jogtudomány számára kiemelkedő kutatási területet jelentenek. A jog alapvetően társadalmi gyakorlat, a laikus polgárok életében felmerülő gyakorlati kérdések megoldására hivatott. A gyakorlati problémákra adott jogi válaszokkal szemben elemi elvárás, hogy azok racionálisan megalapozottak legyenek. E könyv abból a szempontból tekinthető kiemelkedőnek, hogy a klasszikus érvelési hagyomány perspektívájából mutatja be a jogi érvelés problémáit. A klasszikus hagyomány képviselői – például Platón vagy Arisztotelész – a mai jogász számára is hasznosítható gondolatokkal szolgálnak. Ilyenek például a tényfeltárással, a bizonyítással kapcsolatos kérdések, a törvény betű szerinti követésével kapcsolatos problémák vagy a méltányosság megjelelése az érvelésben. A kötet nyolc fejezetben tárgyalja, hogy a fent említett problémák hogyan jelennek meg a görög, a római, illetve a középkori filozófiai gondolkodásban. (F. K.)
- *Bevezetés a jogtudományba*
HORVÁTH Barna
(Sorozat: Historia Incognita, ISSN 1786–4070; 30.)
Számozatlan, átdolgozott kiadás. Attraktor, Máriabesnyő, 2015
Monográfia. Terjedelem: 114. Bibliográfia: 111. ISBN 978 615 525 796 4
- A szerző (1896–1973) magyar jogtudós, jogfilozófus, jogszociológus, jogász professzor, az MTA tagja, a jogpozitivizmus képviselője. E kötet az 1932-ben készült monográfia átdolgozott kiadása. A könyv célja bevezetni a kezdő jogászokat a jogtudomány ismeretanyagába, a jogi gondolkodásba, valamint segít elhelyezni a jogi világlátást az általános világképben. Bemutatja az egyes jogtudományok közti összefüggéseket, a szaktudományok tételes jogi problematikáját, eligazít a jogtudomány és joggyakorlat kapcsolatát illetően. Tájékoztat a jogi kultúra 20. század eleji műveléséről, valamint annak megítéléséről, a klasszikus jogász foglalkozások általános jellemzőiről. A könyv végezetül azt a kérdést boncolgatja, hogy vajon van-e jövője, haszna és értéke a jogász hivatásnak, illetve milyen helyet foglal el az egyetemes kultúrában. (G. A.)
- *Platón a jogi retorikáról*
KÖNCZÖL Miklós
(Sorozat: Recta ratio in nuce 2015, ISSN 2064–7107)
Gondolat, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 118. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 693 592 4

- A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának egyetemi adjunktusa, klasszika-filológus. A nyilvános meggyőzésre irányuló beszéd gyakorlatának és elméletének tárgyalása nagy jelentőséggel bír a jogtudomány és a jogi gyakorlat számára, hiszen a jogász tevékenységének alapvető részét képezi a meggyőző beszéd képességének elsajátítása. E kötetében a szerző Platón retorikára vonatkozó álláspontját ismerteti Platón három művének elemzésén keresztül. Az elemzés jelentőségét mutatja, hogy a szerző kifejti, Platón retorikáról alkotott véleménye mennyiben lehet megvilágító erejű a jogi retorika gyakorlata és elmélete szempontjából. Az első fejezetben (*A Gorgias*) tárgyalja Platón kortárs retorikára vonatkozó kritikáját, a második fejezetben (*A Phaidros*) ismerteti Platón „valódi” retorikára vonatkozó véleményét, majd a harmadik (*A Törvények*) című fejezetben vizsgálja, hogy a meggyőzés hogyan jelenik meg a törvényhozó tevékenységében. (F. K.)
- **Jogszociológiai irányvonalak**
 NAGY ZSOLT
 (Sorozat: Fundamenta Fontium Juris 2015, ISSN 2061–1609; 7.)
 Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2015
 Kismonográfia. Terjedelem: 135. Bibliográfia: 125–134. ISBN 978 615 541 123 6
- A szerző a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatója. E munkája néhány kiemelkedő, a jogszociológia vizsgálódási körébe tartozó problémát tárgyal. A szociológiai jogelméletek egyik fő célkitűzése, hogy rámutassanak: a jogászok hajlamosak saját tudományterületükre és gyakorlatukra úgy tekinteni, mint amely a tudománynak és érvelésnek egy sajátos, zárt, autonóm területe. A szociológiai elméletek feladata megvilágítani, hogy a „jogászság mennyire öncélúan végzi tevékenységét, és ez az öncélúság fokozatosan eltávolította a jogot a társadalmi valóságtól, vagy ha tetszik, a mindennapi élettől [...]”. Ezért a jog magyarázata nem szakadhat el azon társadalmi valóság megértésétől, amelyben az működik. E könyv hat fejezetben világítja meg a jogszociológia e feladatát; helyet kapnak benne a jogszociológia kialakulásának történeti elemzése, illetve annak jelenlegi perspektívái is. (F. K.)
- **Az állam szuverenitása: eszmény és/vagy valóság: interdiszciplináris megközelítések**
 Takács Péter (szerk.)
 (Sorozat: Jurisdictio: a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karának kiadványai, ISSN 2416–1500)
 Gondolat – MTA TK JTI – SZIE ÁJK, Budapest–Győr, 2015
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 562. Bibliográfia: 523–532. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 693 599 3
- A szerzők egyetemi oktatók. A kötet a 2014 márciusában, Budapesten szervezett, *Az állam szuverenitása: eszmény és/vagy valóság* című konferencián alapul. A 31 tanulmányban nemcsak jogászok, hanem közgazdászok, történészek, politológusok és filozófusok is elemzik a szuverenitás mibenlétét, hiszen az vegyes fogalom lévén, szükségszerűen interdiszciplináris kutatások tárgyát képezi. A szuverenitás

klasszikus értelemben a főhatalom kizárólagos gyakorlását jelenti az államterület és annak népessége felett, mely értelmezést azonban egyre nagyobb kihívások elé állítja a globalizáció. A kötet ebből fakadóan olyan aktuális problémákat állít középpontjába, mint például az Európai Unió tagállami szuverenitásra gyakorolt hatása, vagy a nemzetállamok XXI. századi szerepkörei. (B. M.)

■ *A jog nyelvi dimenziója*

Szabó Miklós (szerk.)

(Sorozat: Prudentia Iuris, ISSN 1219–8471; 31.)

Bíbor, Miskolc, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 296. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5536 07 6

- A szerző a Miskolci Egyetem professzora. A tanulmánykötet „A tisztességes eljárás nyelvi aspektusai: A jogi nyelv hatása a joghoz való hozzáférés érvényesülésére” című kutatás eredményeiről számol be. A joghoz való hozzáférés érvényesülése a jogi gyakorlatban függ attól, hogy a jogi szövegeket, állításokat, jogi döntéseket milyen módon kommunikáljuk. Ezért fontos, hogy a jog és a nyelv kapcsolatának dimenzióiról átlátható képet kapjunk, és így a megértést akadályozó problémákat kiküszöbölhessük. A kötet első részében olvashatóak azok a tanulmányok, melyek megvilágítják, hogy milyen módokon viszonyulhat a jogelmélet a jog nyelvi közvetítettségének kihívásához (például a jogértelmezés vagy a bírói indokolások minőségének elemzésén keresztül). A második rész tanulmányaiban a nyelvtudomány módszerei kerülnek előtérbe, és azt mutatják be, hogy e diszciplína miben nyújthat segítséget a joggyakorlat résztvevői számára (például a tájékoztatáshoz való jog, a nyomozati eljárás, kereskedelmi kommunikáció vagy az informatika területén). (F. K.)

■ *A szívébe írva: a természetjog mint az emberi társadalom alapja*

WALDSTEIN, Wolfgang

Erdődy János–Radványi Anna (ford.)

(Sorozat: Pázmány–könyvek, ISSN 1586–5746; 7.)

Második, javított kiadás. Szent István Társulat, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 238. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 277 307 0

- A szerző a római jog jeles professzora, aki tudományos és oktatói tevékenységet fejtett ki Ausztriában, Chilében, az Egyesült Államokban, Oroszországban, illetve két éven át a Lateráni Egyetem Civiljogi Fakultásának ordináriusa volt. Könyve első magyar nyelvű kiadásának megjelenésekor, 2012-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem díszdoktorrá avatta. Műve a természetjogról szól, melyben közel egy évszázados munkája összefoglalását tárja az olvasó elé, cáfolva a természetjog ellen szóló legfontosabb érveket, kiemelve annak az európai jogfejlődésre gyakorolt hatását. Megfontolásait aktuális, joggal kapcsolatos problémák oldaláról közelíti meg, mint amilyen az élethez, családhoz vagy a tulajdonhoz való jog. A könyv magyar fordítását megelőzően XVI. Benedek pápa reagált a könyvben kifejtett gondolatokra, beszédének magyar fordítása függelékként olvasható itt. (G. A.)

JOGTÖRTÉNET, RÓMAI JOG

- *A Szegedi Királyi Ítéltábla története 1914 és 1921 között – Fejezetek a Szegedi Ítéltábla történetéből II.*
ANTAL Tamás
(Sorozat: Bíróságtörténeti Könyvek, ISSN 2064–9533)
Országos Bírósági Hivatal – Szegedi Ítéltábla, Budapest–Szeged, 2015
Monográfia. Terjedelem: 187. Bibliográfia: 150. és a jegyzetekben.
ISBN 978 963 12 3718 4
- A szerző a Szegedi Tudományegyetem oktatója, a kötet a Szegedi Ítéltábla történetét feldolgozó, összesen ötkötetesre tervezett munka második kötete. (Az első kötet annotációja a Pro Futuro 2016/1. számában.) Szerkezetét tekintve a kötet egy négy egységből álló történeti tanulmányból; a Tábla bíráiról, elsősorban a Szegedi Ítéltábla levéltárban megmaradt személyi anyagaiból összeállított jegyzékeket tartalmazó mellékletből; a 20. századi, modern polgári és bűnvádi peres eljárásjogokat bemutató függelékéből; valamint hasznos jegyzetekből áll össze. A történeti fejezet, a szerzőtől megszokott alapossgal, a tárgyalt időszak két meghatározó elemének hatásaira fókuszál: az első világháború nehézségeire, valamint az 1915-ben hatályba lépett Polgári perrendtartással kapcsolatos változásokra. A kötet végén kétoldalas angol nyelvű összefoglaló, valamint névmutató található. (B. J.)
- *Az állam elleni bűncselekmények szabályozása a 19. századi Magyarországon, különös tekintettel a büntettekről és vétségekről szóló 1878. évi 5. törvénycikk előzményeire és megalkotására*
BARNA Attila
Universitas-Győr, Győr, 2015
Monográfia. Terjedelem: 315. Bibliográfia: 256–259. ISBN 978 615 5298 77 6
- A szerző a Széchenyi István Egyetem és az NKE oktatója. A könyv alapjául az ELTE-n 2010-ben megvédett PhD-értekezése szolgál. Monográfiájában a felségértés és a hűtlenség szabályozásának változásait tekinti át a 19. századi Magyarországon. A tényállási elemek értelmezésén túl kitér az egyes tényállások keletkezéstörténetére is: rámutat, hogy a korszak jogászai milyen politikai-társadalmi környezetben bírálták a kódex előmunkálatait. A könyv elején az állam elleni bűncselekmények rövid fogalmi meghatározását, majd a hűtlenség rendi kori szabályainak áttekintését adja. Ezt követi e bűncselekmények megjelenése a Csemegi-kódexet megelőző tervezetekben, nagyrészt a fennmaradt levéltári források alapján. A négy tervezet mellett elemzi az 1787-es Sanctio Criminalis Josephinát, és az 1852. évi osztrák Btk. vonatkozó részeit is. Ismerteti a Csemegi-kódex szabályozását, kiegészítve a korabeli javaslatokkal, véleményekkel. A szerző a vonatkozó fejezeteket összeveti az 1851-es Porosz Btk.-val is, aminek az eredményét a függelékben olvashatjuk. (Sz. Zsa.)

■ *Római magánjog*

BENEDEK Ferenc–PÓKECZ KOVÁCS Attila

(Sorozat: Institutiones Juris, ISSN 1218–9375; Dialóg Campus Tankönyvek, ISSN 1418–1274)

Harmadik, átdolgozott kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015

Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 374. Bibliográfia a fejezetek elején.

ISBN 978 615 5376 67 2

- Benedek Ferenc, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának 2007-ben elhunyt, korszakos jelentőségű római jogász professzora az 1990-es években jelentette meg *Római magánjog – Dologi és kötelmi jog* című, egyedülálló tankönyvét. Tanítványa és a katedrán utódja, Pókecz Kovács Attila e munka hagyományait követve, tisztelettel és hozzáértéssel nyúlva a nagy előd munkájához, kisebb mértékben átdolgozta a Benedek által írott részeket, s hasonlóan magas színvonalon kiegészítette a tankönyvet a római magánjog kánonjának még hiányzó fejezeteivel: a római államszervezet és jogforrások történetével, a perjogot, a személyi és családjogot, valamint az öröklési jogot tárgyaló részekkel. Így egy didaktikai szempontból is kiválóan sikerült tankönyv született. Jelen munka a (már átdolgozás után, 2014-ben megjelent) második kiadás (ismertetése a Pro Futuro 2016/2. számában) minimálisan változtatott, aktualizált utányomása. (Sz. B.)

■ *A Kúria és elnökei III.*

Bódiné Beliznai Kinga (szerk.)

(Sorozat: Bibliotheca Curiae, ISSN 2064–9525)

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 255. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 258 277 1

- A főbírói pályaképek harmadik kötete szerkezetileg és tartalmilag is folytatása a korábbi gyűjteményeknek. (Az első két könyv annotációja a Pro Futuro 2016/2. számában található.) A kötet a Kúria és a Magyar Nemzeti Levéltár együttműködésének újabb eredménye. Bódiné Beliznai Kinga Oberschall Adolfnak, az 1907-ben felállított Hatásköri Bíróság első elnökének állított emléket, aki a Kúria elnökségét 1906-tól 1908-ban bekövetkezett haláláig látta el, valamint megrajzolta Günther Antalnak, a Tanácsköztársaság idején eltávolított főbírónak hányatott pályaképét is, akinek a vezérelve mindvégig a méltányosság mint „felsőbbrendű igazság” volt. Garadnai Zoltán az 1949-ben felállított Legfelsőbb Bíróság elnöki tisztét 1968–1980 között betöltött Szakács (Sziebig) Ödön pályájával együtt a kommunizmus e bő évtizedének átfogó értelmezésére, a kommunista uralom alatt állt LB működésének értékelő bemutatására is vállalkozott. A kötetet Zinner Tibor összefoglaló tanulmánya zárja, amelyben a kommunizmus alatt eltávolított kúriai bíróknak is emléket állít. (B. J.)

■ *A Hármaskönyv 500. évfordulóján*

Csehi Zoltán–Szabó István–Schanda Balázs–Varga Zs. András (szerk.)

(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei, Tanulmányok, ISSN 2061–7240; 29.)

Pázmány Press, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 225. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 242 3

- A szerzők egyetemi oktatók. A tanulmánykötet érdemben 15 magyar nyelvű tanulmányból áll, amelyek a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának szervezésében, a Hármaskönyv 500. évfordulója alkalmából megrendezett konferencián hangzottak el. A tanulmányokban olvashatunk a Hármaskönyv továbbélő jogintézményeiről (pl. zálogjog, szerződési jog), a magyar magánjog és közjog fejlődésére gyakorolt hatásáról, a Szent Korona-tanról és a korabeli adózás történetéről is. A tanulmányok képet adnak egyrészt a Hármaskönyvről és annak tartalmáról, azaz segítenek a Tripartitum megértésében, másrészt lehetőséget teremtenek a szokásjogi gyűjtemény hatásának árnyaltabb értékelésében. A kötetben két rendhagyó tanulmány is helyet kapott: Leszkoven László Werbőczy szemével ítél az új Ptk. fölött, Szabó Béla pedig arra mutat rá, hogy a 17. századi peregrináció révén Werbőczy munkájának a német-alföldi jogtudományban is volt visszhangja. (Sz. Zsa.–B. J.)
- *Salus rei publicae – A helyes döntés kritériuma a római magánjogban*
DELI Gergely
Gondolat, Budapest, 2015
(Sorozat: Recta Ratio, ISSN 2064–7107)
Monográfia. Terjedelem: 226. Bibliográfia: 174–201. ISBN 978 963 6935 73 3
- A szerző a Széchenyi István Egyetem oktatója, aki a közjó elvéről szóló monográfiát eredetileg magyar nyelven jelentette meg. A szerző hipotézisében túllép azon a szokványos megközelítésen, hogy a *salus rei publicae*, a közjó elve csupán a közjogban és a politikai életben volt irányadó az ókori római jogászok megoldásaiban, hiszen a közjó mércéje a magánfelek közötti jogviták esetében is a döntés alapjául szolgálhatott. A szerző a magánérdek és a közérdek kapcsolódási pontjainak felderítése érdekében olyan „nehéz” római jogi eseteket vizsgál meg közelebbről hat témakör köré csoportosítva, amelyeknél nem állt és most sem áll rendelkezésünkre egyértelműen helyes megoldás. Bár a szerző a római jogi exegézis legjobb hagyományait követi, megállapításai az élő jog ismerőinek is izgalmas tapasztalattal szolgálhatnak. (Sz. B.)
- *Salus rei publicae als Entscheidungsgrundlage des römischen Privatrechts*
DELI Gergely
Medium Pro Educatione, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 221. Bibliográfia: 174–201. ISBN 978 963 12 2773 4
- A szerző a Széchenyi István Egyetem oktatója, aki 2015-ben megjelent magyar nyelvű monográfiáját egyidejűleg, teljes terjedelemben, németül is közreadta. (Sz. B.)
- *A polgári Magyarország katonai büntetőjogának és igazságszolgáltatásának történeti vázlat, 1867–1944 – Tanulmányok a katonai joghistória köréből*
FARKAS Ádám–KELEMEN Roland

Széchenyi István Egyetem Batthyány Lajos Szakkollégium, Győr, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 156. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 12 2519 8

- A szerzők a Széchenyi István Egyetem oktatói, Farkas Ádám egyben a Honvédelmi Minisztérium munkatársa. A hat rövidebb tanulmány által feldolgozott jogtörténeti anyag nem egységes kézikönyvvé áll össze, hanem – a szerzők által is vállaltan – néhány pillanatképet villant fel a katonai büntetőjog és ítélkezési gyakorlat főképp 1867 utáni sajátosságaiból. Külön tanulmány ismerteti az 1912-es, még az Osztrák–Magyar Monarchia állami kereteiben kiadott katonai bűnvádi perrendtartást, és két dolgozat is foglalkozik a Horthy-korszakkal. Ezek egyike ismerteti az 1930. évi II. törvénycikket, az első önálló magyar katonai büntető törvénykönyvet, a másik tanulmány pedig a katonai büntetőeljárás jog és a háborús ítélkezési gyakorlat anomáliáit dolgozza fel. Bár a felhasznált irodalom jegyzékét a kötet külön nem tartalmazza, a gondos és részletes lábjegyzetek, valamint a könyv végén található ajánlott szakirodalmi lista a kutatóknak is hasznos segítség lehet. (D. V.)

- *A római jog története és intélción*
FÖLDI András–HAMZA Gábor
Huszdik, átdolgozott és bővített kiadás. Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 2015
Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 719. Bibliográfia: XXVI–XXXV. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 19 7931 2
- A több egyetemen is használt, klasszikus római jogi tankönyv – 2014-es kiadásához képest változatlan – utánnomása. (Sz. B.)

- *Ad geographiam historici-iuridicam ope iuris Romani colendam – Studia in honorem Gábor Hamza*
Földi András–Sándor István–Siklósi Iván (szerk.)
(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány, ISSN 2060–9361)
ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015
Emlékkönyv. Terjedelem: 415. Bibliográfia a jegyzetekben. ISBN 978 963 312 240 2
- A Hamza Gábor, az MTA rendes tagja 65. születésnapja alkalmából kollégái által szerkesztett ünnepi kötetben 27 tanulmánnyal köszöntik az ünnepeltet külföldi pályatársai, hazai kollégái és tanítványai. A külföldi szerzők között a római jog tudományának vezető alakjai tisztelegnek Hamza Gábor előtt. A magyar, német, angol és olasz nyelvű tanulmányok a római jog és az összehasonlító jogtörténet széles kutatási területének egyes részletkérdéseit dolgozzák fel. A római jogi szövegek exegézisétől az új magyar Polgári Törvénykönyv egyes rendelkezéseinek elemzéséig, a tudománytörténeti vizsgálódásoktól a modern jogi megoldások római eredőinek feltárásáig húzódik a tanulmányok tematikai palettája. A tanulmánygyűjteményt haszonnal forgathatják mind a jogtörténészek, mind a modern jog kutatói. (Sz. B.)

- *Magyar jogtudósok – Ötödik kötet*
Hamza Gábor–Siklósi Iván (szerk.)
(Sorozat: Bibliotheca Juridica Publicationes Cathedrarum, ISSN 1586–8265; 60.)
ELTE Eötvös, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 189. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 312 243 3
- A szerzők egyetemi oktatók, akik e kötetben ismét 12 jogtudós portréját rajzolták meg. A szerkesztésben a korábbi kötetekhez képest nincs sok változás: minden jogásziportré egy életrajzi és egy, a pályaképet értékelő fejezetből áll, de a korábbi kötetek egységes szerkezetbe rendezett tanulmányaihoz képest ezek a bemutatások sokszínűbbek, és csak lazán követik a szerkesztési útmutatásokat. A könyvet nyitó tanulmánynak (Hamza Gábor Werbőczyről írt művének) a Tripartitum 500 éves évfordulója adta az alkalmat, amit Huszty Istvánnak, a 18. század nagy magánjogászának pályaképe követ (Pókecz Kovács Attila kiváló munkája). Ezután a 20. század elejének néhány olyan jeles személyisége következik, akiknek munkássága döntően valamelyik vidéki jogi karhoz (többnyire Debrecenhez vagy Pécshez) kötődött. A kötetet a nemrégiben elhunyt kortárs jogtörténész, Nagyné Szegvári Katalin méltatása zárja Kelemen Miklós tollából. (B. J.)
- *Egyetemes állam- és jogtörténet*
KAJTÁR István–HERGER Csabáné
(Sorozat: Institutiones Juris, ISSN 1218–9375; Dialóg Campus Tankönyvek, ISSN 1418–1274)
Ötödik, javított kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015
Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 414. Bibliográfia: 385–398. ISBN 978 615 5376 70 2
- A tankönyv a pécsi Jogtörténeti Tanszék egyetemes jogtörténetet oktató két munkatársának közös munkája. A Kajtár István professzor által lerakott alapokat Herger Csabáné az utóbbi években alaposan átdolgozta, szerkezetét is átalakította, így a modern jogtörténet-oktatás igényeihez igazította. A könyv – éppúgy, mint a 2013-ban megjelent negyedik kiadás – elektronikus kiadványként is elérhető. A hozzáférést segíti, hogy az elektronikus változat kereshető szövegű pdf-formátumban jelent meg, azaz speciális e-könyv-olvasó nélkül is használható. (B. J.)
- *A politikai szabadságjogok korszakai Magyarországon 1945-től napjainkig*
KÖBEL Szilvia
Gondolat – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 302. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 963 693 647 1
- A szerző alkotmányjogász, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának tudományos főmunkatársa, aki monográfiájában a szabadságjogok 1945 és 2014 közötti korszakait vizsgálja. Elsődleges célja az volt, hogy megkeresse a kapcsolódási pontokat az egyes alapjogok között a pártállami, valamint jogállami berendezkedések kontextusában. Nem ad átfogó alapjogi áttekintést, hanem elsősorban két alapjog, a lelkiismereti és vallásszabadság, illetve a szólás- és vélemény szabadság vetületeit ismerteti. Rámutat e szabadságjogok más alapjogokkal (mint a gyülekezési és az egyesülési jog) való kapcsolatára is. Kiemelt

figyelmet szentel az egyházi szálak kimutatására az 1951–1953 közötti, budapesti kitelepítések egyes eseteinél, mindezt levéltári forrásokra alapozva, valamint kitér az emberi jogok nemzetközi helyzetében bekövetkezett változások hatásaira is Magyarországon. A kötet végén az Alaptörvény és az új egyházi törvény hatálybalépésével kapcsolatos változásokat ismerteti, amellyel rámutat az aktuális alkotmányossági dilemmákra is. (Sz. Zsa.)

■ *120 év a büntető hatalom szolgálatában*

Lőrincz József (szerk.)

Duna-Mix, Vác, 2015

Emlékkötet. Terjedelem: 150. Bibliográfia: 149. ISBN 978 963 12 3320 9

- A kötet összeállítói Hézsely János, a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet nyugalmazott bv. ezredese és Kertész Sándor nyugalmazott bv. dandártábornok. A kötet egy (reprezentatívnek is szánt) ünnepi kiadvány, amely a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet megbízásából készült. 1895-től kezdődően kronologikusan haladva mutatja be a helyi büntetés-végrehajtási intézetek történetét egészen napjainkig. Rendkívül olvasmányos formában tárja az olvasó elé, hogy hogyan alakult át a büntetési rendszer, s hogy ez mit jelentett a büntetés-végrehajtásra nézve. A munka regionális kötődésű, számos fénykép színesíti, de büntetőjogi, eljárásjogi és büntetés-végrehajtási jogi kutatásokhoz is hasznosítható, mivel a forrásbázis használata megfelelően precíz. (D. V.)

■ *Az alkotmányozás politikai nyelve 1848–49-ben*

MIRU György

(Sorozat: Hogyan beszéltek? ISSN 2064–129X; 2.)

L'Harmattan, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 250. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 2369 83 9

- A szerző történész, a Debreceni Egyetem oktatója. Kutatási területe a 19–20. századi magyar politika- és eszmetörténet. E munkája a Veliky János szerkesztésében, 2013-ban útjára bocsátott könyvsorozat második darabja, amelyben a történelmi mellett az irodalmi és magyar nyelvtudományi ismereteit is hasznosította. A könyv két tartalmi egységből áll: egy hosszabb tanulmányból („Bevezetés”), amely a nyelvtörténeti érdekességek mellett komoly alkotmánytörténeti ismereteket is közvetít, valamint egy forrásgyűjteményből („Szövegek”), amelyben a reformkori és forradalmi politikai irodalomból hoz ismert és kevésbé ismert szemelvényeket. A könyv a jogtörténet művelői számára hasznos adalékokkal (forrásokkal és értelmezésekkel) szolgál a reformkor, forradalom és szabadságharc (1790–1849) időszakának ősi alkotmányra hivatkozó, majd természetjogi, liberális, radikális politikai és alkotmányjogi beszédeiből, országgyűlési irataiból, leveleiből. Bemutatja pl. Kossuth korai kiegyezés párti gondolkodását – majd ábrázolja és indokolja ennek megváltozását is. (B. J.)

■ *Római jog*

MOLNÁR Imre–JAKAB Éva

Hetedik, átdolgozott kiadás. Leges Diligens, Szeged, 2015

Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 427. Bibliográfia nincs. ISBN 963 00 8225 X

- A szerzők a Szegedi Tudományegyetem volt és jelenlegi római jogász professzorai. Az először 2001-ben, hatodik kiadásában 2012-ben megjelent tankönyv újabb kiadása, amely a 20. század utolsó harmadában országosan használt, híres Brósz–Pólay tankönyv hagyományait követve, intézőrendszerben tárgyalja a római jog tananyagát (perjog, személyi és családjog, dologi jog, kötelmi jog, öröklési jog), kiegészítve a római jog külső történetével. A római jog igen lényegre törően előadott törzsanyagának elsajátítását tárgymutatóval és latin szójegyzékkel segítik a szerzők. (Sz. B.)
- *A Magyar Kamara és a királyi pénzügyigazgatás fejlődése Mohács után, 1528–1686*
NAGY István
(Sorozat: Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárának kiadványai III., Hatóság- és hivattörténet, ISSN 2498–4752; 11.)
Magyar Nemzeti Levéltár, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 168. Bibliográfia: 165–166. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 631 236 7
- A szerző 2014-ben elhunyt történész-levéltáros, a magyar gazdaság-, város- és közigazgatás-történet kutatója. Akadémiai doktori értékezését a Magyar Kamara 1526–1686 közötti időszakáról írta, amely azonban életében nem jelent meg: a Magyar Országos Levéltár posztumusz adta ki Kovács Zsuzsanna szerkesztésében. A könyv áttekinti az újkori állami pénzügyigazgatás kialakulását Európában, és összefoglalja hazánk királyi pénzügyigazgatásának jellemzőit Mohács előtt. Konkrét levéltári forrásokra alapozva feltárja a Magyar Kamara felállításának történetét, illetékességét és hatáskörét. Kiemelt figyelmet szentel a harmincadigazgatásnak, de olvashatunk a bányászathoz kapcsolódó és az egyházi tized beszédéséből fakadó feladatokról is. Végezetül a Kamara bevételeit adja meg éves bontásban. A hivattörténeti monográfia kiváló képet nyújt a magyar állami pénzügyigazgatás kialakulásáról és fejlődéséről, kitérve a központosítására és azokra a lépésekre, amelyek az abszolutista rendszerhez vitték közelebb. (Sz. Zsa.)
- *A szabadalmi jogvédelem történeti perspektívái*
PAPP László
(Sorozat: Dignitas Iuris Debreceni Iskola, ISSN 2063–5087; 16.)
Gondolat, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 283. Bibliográfia: 251–265. ISBN 978 963 693 639 6
- A szerző a Debreceni Egyetem oktatója. Monográfiája a 2015 januárjában megvédett doktori értekezésének átdolgozott és átszerkesztett változata, amely egy jól megválasztott témakör alapos kidolgozásával hívja fel magára a figyelmet. Tárgya a szabadalmi bíráskodás, a Szabadalmi Bíróság fejlődéstörténete és kapcsolódó esetjoga. Azt a folyamatot mutatja be, hogy hogyan válik az eredetileg uralkodói kegyként elnyerhető szabadalmi oltalom objektív alapokon nyugvó alanyi joggá. A különbíróságok szisztematikus jogtörténeti feltárása még hiányzik, ezért a kötet tartalmilag és módszertanilag egyaránt iránymutató. A munka döntően elsődleges forrásokon alapszik: a szerző a Szabadalmi Bíróságnak a Magyar Nemzeti Levéltárban fellelhető ítélkezési gyakorlatát elemezte. A forrásanyag az

1920–1949 közötti időszakra vonatkozik. Emellett a korabeli és jelenkori, hazai és – elsősorban angol nyelven hozzáférhető – külföldi munkák is megjelennek a könyvben. (B. J.)

■ *A választási bíráskodás története Magyarországon*

RUSZOLY József

(Sorozat: Jogtörténeti Tár, ISSN 1417–877X; 3.)

Pólay Elemér Alapítvány – Iurisperitus Bt., Szeged, 2015

Monográfia. Terjedelem: 723. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5411 17 5

- A szerző a Szegedi Tudományegyetem 2017 őszén elhunyt professor emeritusa. Életművének jelentős részét tette ki a magyarországi választójogi szabályozás kutatása. E vaskos kötetben, amely egy OTKA-pályázat keretében látott napvilágot, három, korábban már megjelent, kifejezetten a választási bíráskodással foglalkozó munkáját adja újfent közre a szerző. Egy hatalmas, több mint 500 oldalas, első ízben 1980-ban megjelent könyvet a választási bíráskodás 100 éves történetéről, amelynek alapjául 1977-ben megvédett kandidátusi értekezése szolgált, majd két rövidebb, a szegedi Acta Jur. et Pol.-ban 1979-ben, illetve 1980-ban kiadott tanulmányt (amelyek a kandidátusi értekezés nyomtatott formájából terjedelmi és szerkesztési okokból kimaradtak) a kötet második részében. A könyv végén helyet kapott egy tekintélyes névmutató (707–714) és Ruszoly József parlamenti választási bíráskodással kapcsolatos közleményeinek bibliográfiája is (715–721). (B. J.)

■ *Súlypontáthelyezés a diplomáciában*

Soós Viktor Attila (szerk.)

(Sorozat: NEB Könyvtár, ISSN 2415–9573; A NEB Külügyi Munkacsoportjának tanulmányai, ISSN 2416–1802; 1)

Nemzeti Emlékezet Bizottsága, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 196. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 615 80191 4 9

- A szerzők a Nemzeti Emlékezet Bizottsága Külügyi Munkacsoportjának tagjai, valamint külsős kutatók. A munkacsoport kutatásainak két főbb iránya a Külügyminisztérium 1945 és 1990 közötti intézménytörténetének, működésének vizsgálata, valamint a korszakban zajló emigráció körülményeinek, az állampárt ehhez való viszonyulásának a bemutatása. A munkacsoport első tanulmánykötete az 1944. december 21. és 1950 közötti időszakra vonatkozó kutatások eredményeit tartalmazza. A kötetben megjelent tanulmányok feldolgozzák a hatéves periódus külügyminisztériumi történetét, annak szervezeti egysége, a Békeelőkészítő Osztály működését, továbbá a Hazahozatali Kormánybiztosság tevékenységét. A szerzők a magyar–brit és a magyar–olasz diplomáciai kapcsolatok alakulásának is külön tanulmányt szenteltek. (B. M.)

- *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*
STIPTA István
(Sorozat: A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára, ISSN 1786–352X; 57.)
Pólay Elemér Alapítvány – Iurisperitus Bt., Szeged, 2015
Monográfia. Terjedelem: 264. Bibliográfia: 253–257. ISBN 978 615 5411 27 4
- A szerző a Károli Gáspár Református Egyetem professzora, aki tudománytörténeti kutatásait főállású miskolci és részfoglalkozású szegedi oktatóként kezdte. Könyve, amelyet – bevezetője szerint – elsősorban a tudományos pályára készülő doktoranduszhallgatóknak szánt, évtizedes kutatómunka és szintézis eredménye. A szerző a hazai jogtörténet-tudomány legnagyobb alakjainak munkásságát a teljességre törekedve tekintette át, irányzatokba sorolva őket, tartalmi és módszertani sajátosságok szerint. A konkrét művek mellett azok hatását, korabeli visszhangját is megjelenítette. A könyv a professzorok személyes értékelése mellett a jogtörténet oktatásának változásait, a tankönyvek, a tananyag alakulását is bemutatja. Külön fejezet szól napjaink jogtörténetéről, az új kutatási irányokról és eredményekről. A hazai jogtörténeti kutatások mind jobb külföldi megismertetését célozza a kötet végén található, jelentős terjedelmű, angol, német és szlovák nyelvű összefoglaló tanulmány. (B. J.)

KÖRNYEZETJOG, AGRÁRJOG

- *A földforgalom és a földhasználat alapintézményei*
BOBVOS Pál–HEGYES Péter
SZTE ÁJK–JATEPress, Szeged, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 199. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 315 098 6
- A szerzők egyetemi oktatók. A kötet a szegedi joghallgatók agrárjog című tárgyból való felkészülését hivatott támogatni; tartalmilag a 2014-ben „Földjogi szabályozások” címmel megjelent jegyzet átdolgozott, javított kiadása. A szabályozástörténeti áttekintést követően az agrárjog egyes területeit (földforgalom, a mezőgazdasági üzem fogalma, az erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás jogi előírásai stb.) tekinti át, figyelemmel a legutóbbi időszakban bekövetkezett jogszabályi változásokra. (Gy. A. Cs.)
- *A környezetvédelmi jog alapjai*
CSEGŐDI Tibor László–ORLOVITS Zsolt
Ötödik, javított kiadás. Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 238. Bibliográfia nincs. ISBN nincs.
- A szerzők a Szent István Egyetem oktatói, jegyzetük az ott folyó, környezetvédelmi mérnökképzés igényeinek megfelelően készült. A 2015-ös kiadásra leginkább a jogszabályváltozások (pl. a hatósági szervezetrendszer átalakítása) átvezetése miatt volt szükség. Emellett több érdemi kiegészítés is belekerült, többek között a hazai energiahatékonysági és klímavédelmi szabályozás kapcsán. Az előző kiadás annotációja a Pro Futuro 2016/1. számában található. (L. N.)

■ Környezetjog

FODOR László

Második, javított kiadás. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 317. Bibliográfia: 307–317. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 3184 95 0

- A kötet a 2014-es, első kiadásnak a szervezeti rendszer 2015-ben bekövetkezett változásaira tekintettel, kismértékben javított változata. Az első kiadás annotációja a Pro Futuro 2016/1. számában található. (Gy. A. Cs.)

■ Elsodortak – a vörösiszap-katasztrófa utóélete: a per

SÁNDOR Zsuzsa

Ab Ovo, Budapest, 2014

Riportkönyv. Terjedelem: 232. Bibliográfia: 227–228. és a jegyzetekben.
ISBN 978 615 5353 48 2

- A kötet annotációjára a 2016. évi lapszámok pótlásaként került sor. A szerző korábban büntető ügyszakos bíró volt, aki mára e könyvével, blogjával s számtalan interjújával szerzett országos ismertséget. A vörösiszap-katasztrófát követő büntetőeljárást állította a vizsgálat középpontjába, de nem csak a perben elhangzottakat (amelyeket személyesen kísért végig), hanem az ügyvel foglalkozó országgyűlési vizsgálóbizottság jelentését, számos szakértő véleményét és a sajtóértékeléseket is hasznosította. Álláspontja szerint a nyomozóhatóság fellépése és a vádat emelő ügyészség indítványa mögött nem csak jogi-szakmai megfontolások álltak; az ügyet túlzott és elfogult politikai figyelem kísérte és kíséri, ugyanakkor az elsőfokú bíróság pervezetésére a szakmaiság és az alaposág volt a jellemző. A felvázolt korrajz aktualitását a 2017-ben hozott másodfokú döntés (új eljárásra utasítás) és a felelősségre vonást kísérő, élénk közérdeklődés mutatja. (F. L.)

■ Az Aarhusi Egyezmény és az Európai Unió

PÁNOVICS Attila

IDResearch–Publikon, Pécs, 2015

Monográfia. Terjedelem: 254. Bibliográfia: 224–232. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 615 5457 58 6

- A szerző a Pécsi Tudományegyetem Nemzetközi és Európa-jogi Tanszékének munkatársa, akinek a kutatásai elsősorban környezetvédelmi kérdésekre irányulnak. Ténylegesen csak 2016-ban megjelent könyve a 2010-ben megvédett doktori értekezésén (annak lényeges továbbfejlesztésén és aktualizálásán) alapul, témája pedig a környezeti információkhoz való hozzáférést, a környezeti döntésekben való társadalmi részvételt, illetve az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést szabályozó, nemzetközi egyezmény. Vegyes szerződésről lévén szó, a szerző nem kerülhette meg az EU vonatkozó szabályait, illetőleg az azokhoz kapcsolódó bírói gyakorlatot, amelynek a részletes feldolgozása a kötet egyik erénye. Ma, a részvételi (illetve ügyféli) jogosítványok korlátozására irányuló, csaknem folyamatos törvénymódosítási kezdeményezések korában a nemzetközi, illetve uniós kötelezettségek értelmezése remek fogódzólul szolgálhat a környezetvédő társadalmi szervezetek számára. (F. L.)

■ **Országvesztés törvényesített földrablással**

TANKA Endre

Agroinform, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 192. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 502 991 4

- A szerző jogász, az MTA doktora. Tíz kelet-európai ország (Csehország, Észtország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Szlovákia, Bulgária, Románia és Horvátország) Európai Unióhoz való csatlakozása fényében tekinti át az állam termőföldjei feletti önrendelkezési jogát. Azzal a kiinduló hipotézissel él, hogy ezen országok hátrányosabb csatlakozási feltételekkel rendelkeztek a többi tagállamhoz képest. A kötet foglalkozik a tőke szabad mozgásának uniós alapelveivel, a csatlakozási szerződésekkel, a vonatkozó európai bírósági joggyakorlattal, valamint javaslatokat fogalmaz meg. A kötetben kiemelések, tárgymutató, a könyv végén angol nyelvű összefoglaló és tartalomjegyzék segítik az eligazodást. (Gy. A. Cs.)

■ **Környezetpolitika és/vagy területfejlesztés: a környezeti- és fenntarthatósági politika dilemmái és viszonya a fejlesztéspolitikához**

VARJÚ Viktor

Dialóg Campus–Dóm, Budapest–Pécs, 2015

Kismonográfia. Terjedelem: 158. Bibliográfia: 147–158. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 8988 95 9

- A szerző az MTA regionális tudományokkal foglalkozó, pécsi intézetének a munkatársa, aki korábban (2010-ben megvédett PhD-értekezésében) a stratégiai környezeti vizsgálat (Skv.) jogintézményének a hazai alkalmazásával, illetve egyes közszolgáltatások szervezésének a kutatásával is foglalkozott, s ekként szerzett az államtudományi szakemberek körében ismertséget. A disszertáción alapuló könyvében kulcsszerep jut az Skv.-nak és a környezet-, illetve fejlesztéspolitika tervezési eszközeinek: a jogintézmény szerepét a szakpolitikákon keresztül mutatja be. Ennek során kitér az Skv. szabályozástörténetére, bővülő feladataira, Európa-jogi és magyar szabályozási kereteire, majd néhány nemzetközi (brit, holland, ír) modell felvázolását követően – a 2010-ben lezárt, empirikus kutatások alapján, esettanulmányokon keresztül – a hazai alkalmazás ellentmondásos gyakorlatába enged betekintést. (F. L.)

KÖZIGAZGATÁSI JOG

■ **Magyar közigazgatási jog – Általános rész I–II.**

ÁRVA Zsuzsanna–BALÁZS István–BARTA Attila–VESZPRÉMI Bernadett

Harmadik, átdolgozott kiadás. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 297. (I.), 253. (II.) Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 318 542 1 (I.), 978 963 318 543 8 (II.)

- A szerzők a Debreceni Egyetem oktatói; tankönyvük újabb változatának kiadására a közigazgatási joganyag folyamatos változása miatt került sor. Az első kötet a közigazgatás fogalmával, jogrendszeren belüli elhelyezésével és a szervezet-

rendszerrel foglalkozik. Az előző kiadásokhoz képest többek között a központi közigazgatás, valamint a területi államigazgatás változásaihoz igazodik, felvázolva azok aktuális állapotát és fejlesztési tendenciáit. A második kötet a hatósági jogalkalmazás, a közigazgatási aktusok, a közigazgatási hatósági eljárás, a szabálysértési jog, az elektronikus közigazgatás témaköreit megtartva már egy új eljárásjogi kódex képét tárja elénk, valamint a közigazgatási bíráskodás továbbfejlesztésének perspektíváit is ismerteti. Az első kiadás annotációja a *Pro Futuro* 2015/1. számában, a második kiadása pedig a 2016/1. számban található. (J. V.)

- *Az új közzszolgálati életpálya bevezetése – jogi, módszertani füzetek I–II.*
 BADACSONYI-HORVÁTH Katalin–DARGAY Eszter–SZEKENI Andrea–LÓCZY Péter–DAVID Péter–HARSÁNYI Zsófia
 Belügyminisztérium, Budapest, 2015
 Kézikönyv. Terjedelem: 210. (I.), 202. (II.) Bibliográfia: 207. (I.), 109. (II.) és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 9208 50 6 (I.), ISBN 978 963 9208 51 3 (II.)
- A szerzők gyakorlati szakemberek. Kétkötetes kiadványuk az alábbi témákat dolgozza fel: a közzszolgálati teljesítményértékelés, továbbképzés, a Magyar Kormánytisztviselői Kar és a Magyar Rendvédelmi Kar szerepe, a polgármester és jegyző jogállása, a közzszolgálati ügykezelők és a közigazgatási szerveknél foglalkoztatott munkavállalók munkajogi helyzete és a kormányzati szolgálati jogviszony módosítása, megszüntetése és a szervezeti változásokkal összefüggő munkajogi kérdések. Az egyes fejezetekhez táblázatok, ábrák, folyamatábrák, jogszabályjegyzék, iratmintatár kapcsolódnak. A könyv részletekben az interneten is elérhető. (V. B.)
- *A közigazgatás törvényességétől a technológiai innovációig*
 BENCsik András
 Harthmedia, Pécs, 2015
 Monográfia. Terjedelem: 196. Bibliográfia: 189–196. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 12 2847 2
- A szerző egyetemi oktató. A könyv, összhangban eddigi tudományos érdeklődési körével, széles spektrumon mutat be közigazgatási témákat. Így többek között rávilágít a közigazgatási bíráskodás kapcsolódó problémáira és kérdéseire, kezdve a közzszolgálati etikán át az önkormányzati igazgatás modernizálásának lehetséges irányaiig. Foglalkozik a közigazgatási szerződésekkel, a pártatlan ügyintézés, illetve a választás törvényességének garanciáival, de kitér az angol, a cseh, szlovák, lengyel és francia önkormányzati reformokra is. A szerző kifejezett célja az volt, hogy olyan problémákat ismertessen, amelyek a magyar közigazgatás aktuális kihívásai kapcsán is felismerhetőek, és olyan (esetenként akár történeti, nemzetközi) megoldásokat tárjon az olvasó elé, amelyek napjaink magyar közigazgatásában is alkalmazhatóak. (V. B.)
- *Közigazgatási jog – Általános rész I. – A közigazgatásról általában; Közigazgatási szervezeti jog; Közzszolgálati jog*
 FAZEKAS János–FAZEKAS Marianna–HOFFMAN István–ROZSNYAI Krisztina–SZALAI Éva

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tankönyvek, ISSN 2060–6494; 11.)

Második, átdolgozott kiadás. ELTE Eötvös, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 367. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 963 312 239 6

- A szerzők egyetemi oktatók. A tankönyv egy sorozat első eleme, amelyik a közigazgatási jog egyetemi oktatásának szerves részét képező általános rész témaköreivel foglalkozik, bemutatva a közigazgatás fogalmát, elhelyezve azt az államhatalmi ágak rendszerében, és meghatározva az egyes állami szervekkel való kapcsolatát. Szervezeti és személyzeti kérdéseket taglal, ismertetve a közigazgatás szervezeti felépítését, mind szűkebb, mind tágabb értelemben. A kötet részletesen ismerteti az államigazgatás és önkormányzati igazgatás alrendszerét és a közigazgatásban dolgozó tisztviselők jogállását. (V. B.)
- *XXIII. Országos Jegyző-közigazgatási konferencia (2015, Keszthely)*
Gyergyák Ferenc (szerk.)
Közszolgálati Tisztviselők Szakmai Szervezeteinek Szövetsége, Gödöllő, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 298. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN nincs.
- A munka a XXIII. Országos Jegyző-közigazgatási konferencia anyagát foglalja össze. A konferencia előadói gyakorlati szakemberek (köztük önkormányzati, kormányzati szakértők, a legfelsőbb bíróság elnöke, alkotmánybíró, ombudsman). A 2015-ös konferencia központi témái az önkormányzatokat érintő aktuális feladatok, a szervezeti változások hatásai voltak. Ez egyrészt a területi államigazgatás átalakításából adódó tapasztalatok összegzését, másrészt a közigazgatási eljárási kódex, a közigazgatási bíráskodás és az elektronikus közigazgatás újraszabályozása témaköreit jelentette. Emellett a konferencia érintette az önkormányzatok számára nyitva álló EU-s támogatási lehetőségeket, adózási, pénzügyi kérdéseket, a szociális területek problémáit is. (V. B.)
- *Közigazgatási hatósági eljárás*
Kalas Tibor (szerk.)
Második kiadás. Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2015
Jegyzet. Terjedelem: 175. Bibliográfia: 173–175. ISBN 978 963 661 983 1
- A 2013-ban megjelent második kiadás változatlan utánnomása. A 2011-es, első kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2013/2. számában. (B. A.)
- *Közigazgatási jog: C/2. témakör – Alkotmányjog és közigazgatási jog*
Rózsás Eszter
(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417–7986; Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, ISSN 1587–6659)
Ötödik, átdolgozott kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015
Tansegédlet. Terjedelem: 248. Bibliográfia a kötet elején és a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5376 59 7
- A szerző egyetemi oktató. A kötet a jogi szakvizsga követelményének megfelelően dolgozza fel az alkotmányjogi és közigazgatási jogi témaköröket, a hatályos jogszabályok alapján. Az egyes témák részletezése előtt megjelöli a jogforrást, amely a felkészüléshez elengedhetetlen. A felkészülés megkönnyítése érdeké-

ben a kötet ott, ahol az szükséges, bírósági, illetve alkotmánybírósági határozatok is ismertet. Az első nagy szerkezeti egység az egyes állami szervek és a jogalkotás viszonyát vizsgálja, a második a helyi önkormányzatokkal foglalkozik, míg az utolsóban a szerző a közigazgatási hatósági eljárást mutatja be. A korábbi kötetekhez képest az egyes fejezetek sorrendje változott, ezáltal a témák közötti váltás sem tűnik túlságosan élesnek. Az ötödik kiadás feldolgozza a kormányablakok kérdésköreit is, melyek a közigazgatás szempontjából megkerülhetetlenek, valamint külön részt szentel a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének. Korábbi kiadásainak annotációja a Pro Futuro 2013/1. és 2015/1. számában található. (J. V.)

■ *Elektronikus-közigazgatási modernizáció*

SIMON Barbara–BUDAI Balázs

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 132. Bibliográfia: 131–132. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5057 32 8

- A szerzők egyetemi oktatók. A munka a közigazgatási modernizáció, innováció, interoperabilitás kérdéseivel foglalkozik, amelyeknek a nemzetközi trendjeit is bemutatja, ábrákkal színesítve az ismereteket. Kitér az elektronikus közigazgatás EU-s és hazai szabályozására, konkrét példákkal is szemlélítve a legjobb gyakorlatokat. Érdeme, hogy technikai és jogi oldalról is bemutatja az egyes témákat, a legújabb stratégiákat, és a fejezetek végén kérdések segítik az anyag elsajátításának ellenőrzését. (V. B.)

■ *A közszolgáltatások szervezése a változó gazdaságban*

SIMON Barbara–TÓTH Ferenc

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 133. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5057 37 3

- A közjogi, valamint önkormányzati témakörökben publikáló, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen számos tananyagot jegyző szerzők jelen kiadványa elsődlegesen önkormányzati tisztviselők továbbképzéséhez készült, ugyanakkor mint egyetemi jegyzet is funkcionál. A kötet szerkezetileg ugyan több fejezetre tagolódik, ugyanakkor logikailag két nagyobb részből épül fel: egy elméleti és egy gyakorlati egységből. Míg az első rész alapvetően a közszolgáltatások, a szervezetfejlesztés, a menedzsment, valamint az önkormányzati hivatali rendszer legfontosabb jellemzőire helyezi a hangsúlyt, addig a második részben a hulladékgazdálkodás és a víziközmű-szolgáltatás tételes jogi kötődéseit vázolják fel a szerzők. Oktatási szempontból különösen praktikus, hogy a nagyobb témák végén „ellenőrző kérdések” találhatóak. Ezek, valamint a tananyagban elhelyezett ábrák és részletes táblázatok segítenek a legfontosabb intézményekre és összefüggésekre irányítani a figyelmet. A munka elektronikus formában is elérhető. (B. A.)

- *Közigazgatási jog 1. – Magyar közigazgatási jog általános rész I.*
Torma András (szerk.)
Második kiadás. Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 206. Bibliográfia a fejezetek végén.
ISBN 978 615 521 641 1
- A kötet szerzői a Miskolci Egyetem oktatói, kutatói. A munka a 2013-as első kiadás hatályosított kiadása. A tankönyv rendeltetése az, hogy a jogi képzésben részt vevő hallgatók számára strukturáltan adja át a magyar közigazgatás alapintézményeire vonatkozó ismereteket. Ennek megfelelően külön fejezet szól az igazgatás és közigazgatás jelenségének értelmezéséről, a közigazgatási jog alapfogalmairól, a közigazgatás-tudományról, valamint a magyar közigazgatás szervezetéről, személyzetéről és az irányítás, felügyelet, ellenőrzés kérdésköréről. A fejezeteket az érintett témakörhöz kapcsolódó szakirodalom jegyzéke zárja. (B. A.)
- *A védelmi bizottságok feladat- és hatáskörének változása a kezdetektől napjainkig*
VARGA Attila Ferenc–KESZELY László
(Sorozat: Védelmi igazgatás, hagyomány és megújulás, ISSN 2064–3306)
Zrínyi, Budapest, 2015
Szakkönyv. Terjedelem: 134. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 327 617 4
- A munka szerzői elméleti és gyakorlati szakemberek. A kiadvány illeszkedik a HM Védelmi Hivatal által gondozott szakmai munkák sorába. Célja, hogy gyakorlati problémákat mutasson be a védelmi igazgatás területe iránt érdeklődők, valamint ezen a területen dolgozók számára. A kötet kronologikus sorrendben ismerteti a honvédelmi, illetve – a rendszerváltás után – védelmi bizottságok rendeltetését, feladat- és hatásköri rendszerét. A kötet kiemeli, hogy a 21. század kihívásaira reagálva a vizsgált szakigazgatási területen minden korábbinál fontosabbá vált az összehangolt cselekvés megteremtésének és fenntartásának lehetősége, amihez egy jogállamban a személyzeti és szervezeti alapok mellett elengedhetetlen a koherens joganyag léte. A munka segítségével jól követhető a legfontosabb intézmények fejlődése, alakulása a vizsgált szakigazgatási területen. (B. A.)

MUNKAJOG

- *A munkaügyi compliance audit*
BALOGH Mónika
Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 208. Bibliográfia: 207–208. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 295 519 3
- A szerző egy tanácsadó cég vezető tanácsadója, valamint a posztgraduális munkaügyi compliance auditori képzés kidolgozója és oktatója. Kötetében a munkaügyi compliance audit, azaz a munkajogi szabályok betartását szolgáló, a vállalati adminisztratív funkciók nagy részének többszintű és több szempontból történő vizsgálatára létrejött, vállalatirányítási audit bemutatására vállalkozik. Összefoglalja az annak fogalmával, rendszertani elhelyezkedésével, jelentőségével kap-

csolatos tudnivalókat, kialakulásának okait és fejlődésének irányait, továbbá tárgyalja az audit protokollját és eszköztárát is magában foglaló módszertani kérdéseket. (Sz. A.)

■ *Atipikus foglalkoztatási formák*

FERENCZ Jácint

Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015

Monográfia. Terjedelem: 179. Bibliográfia: 172–179. ISBN 978 963 7296 97 0

- A szerző egyetemi oktató és gyakorló jogász, kötetének alapját a témában született PhD-dolgozata adja. A mű a munkajog dinamikusan fejlődő területéről, az atipikus munkaviszonyokról ad pillanatképet, komplex – szociológiai, közgazdaságtani, közpolitikai és jogtudományi – megközelítésben. A szerző arra a kérdésre keresi a választ, hogy milyen formában és milyen módon működik Magyarországon az atipikus foglalkoztatás. Kötetében a Munka Törvénykönyvében nevesített és nem nevesített, a hagyományostól eltérő foglalkoztatási formákat elemzi. (P. Á.)

■ *A Munka Törvénykönyve 2015 – Egységes szerkezetben állásfoglalásokkal és magyarázatokkal*

GYULAVÁRI Tamás–HÖS Nikolett–KÁRTYÁS Gábor–TAKÁCS Gábor

Kompkonzult, Budapest, 2015

Kommentár. Terjedelem: 415. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9427 95 2

- A szerzők egyetemi oktatók, gyakorló jogászok. A mű a munkajogi szabályozást új alapokra helyező 2012. évi I. törvény bemutatására vállalkozik. Áttekinthetően, részletekbe menően dolgozza fel a hatályos Munka Törvénykönyve szabályait, különös tekintettel a 2012-es Mt. által bevezetett új jogintézményekre. A kötet szerzői a munkaviszony létrejöttétől kezdődően, a munkaidő szervezésén és a kártérítési felelősség alakulásán át, a munkaviszony megszűnésével és megszüntetésével bezárólag ismertetik a legfontosabb szabályokat. A jogszabály rendelkezéseinek értelmezésén túl a kapcsolódó bírói gyakorlatot is bemutatják. (Sz. A.)

■ *The Hungarian flexicurity pathway? New labour code after twenty years in the market economy*

GYULAVÁRI Tamás–KÁRTYÁS Gábor

(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei. Jogtudományi monográfiák, ISSN 2061–5191; 8.)

Pázmány Press, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 266. Bibliográfia: 255–266. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 263 8

- A szerzők egyetemi oktatók. A mű célja az új Munka Törvénykönyvével megvalósított magyarországi munkajogi reform bemutatása abból a szempontból, hogy jogalkotásunk miként válaszolt a munkajog szerepéről és jövőjéről szóló nemzetközi vitákra és közösségi elvárásokra. A kötet nem a törvénykönyv átfogó ismertetését tartalmazza, hanem csak kiemeli azokat a rendelkezéseket, amelyek a nemzetközi viták középpontjában állnak, különös tekintettel a munkaerő-kielégítés, egyenlő bánásmód, alternatív vitarendezés lehetőségeinek bemutatására.

A könyv lehetőséget ad a magyar szabályozás céljainak és fő irányvonalainak megismertetésére a nemzetközi olvasóközönséggel. (P. Á.)

- **Bevezetés a társadalombiztosítási jogba**
Hajdú József–Homicskó Árpád Olivér (szerk.)
(Sorozat: Bethlen-sorozat, ISSN 2062–2546)
Harmadik, átdolgozott kiadás. Patrocinium, Budapest, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 152. Bibliográfia: 152. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 413 019 2
- A szerzők és a szerkesztők egyetemi oktatók, gyakorló jogászok. A jegyzet célja a társadalombiztosítási jog alapvető szabályainak és összefüggéseinek bemutatása az egyetemi hallgatók számára. Az újabb, hatályosított kiadást a társadalombiztosítási alapszabályozás változása tette szükségessé. A korábbi kiadást a Pro Futuro 2015/2. számában annotáltuk. (Sz. A.)
- **Munkaerő-gazdálkodás: 2015**
HARANGI Andrea
Penta Unió, Budapest, 2015
Jegyzet. Terjedelem: 160. Bibliográfia: 151. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 615 5249 33 4
- A szerző a humánerőforrás-gazdálkodás szakértője, oktatója. A könyv korszerű, gyakorlati HR- és munkaügyi ismereteket tartalmaz, elsősorban a társadalombiztosítási és bérügyintéző szakmai képzésben részt vevők számára. Tizenegy fejezetében tisztázza a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyok között meghúzódó különbségeket, majd az alapvető munkajogi szabályok bemutatására vállalkozik. Külön fejezetben szól a társadalombiztosítási ellátórendszeréről és az egyes ellátásokról, s az emberierőforrás-menedzsment szabályait is részletekbe menően ismerteti. (Sz. A.)
- **Tisztelgés: ünnepi tanulmányok Dr. Hágelmayer Istvánné születésnapjára**
Horváth István (szerk.)
ELTE Eötvös, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 448. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 312 230 3
- A szerzők és a szerkesztő a munkajog területén tevékenykedő egyetemi oktatók és gyakorló jogászok. Az ELTE Állam- és Jogtudományi Kara Munkajogi Tanszékének egykori vezetője nyolcvanadik születésnapjára készült tanulmánykötetben a harminc szerző különböző témákban megírt munkajogi tanulmányával fejezi ki tiszteletét az ünnepelt iránt. Az írások foglalkoznak többek között a munkaügyi bíráskodás jövőjével, az atipikus foglalkoztatási formákkal és a szakszervezeti jogok és a kollektív szerződések témakörével is. (Sz. A.)
- **A munka díjazása**
KÁRTYÁS Gábor
Második, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 183. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 486 8

- A szerző egyetemi oktató. Kézikönyve a jogszabályi változásokra és ítélezési gyakorlatra reflektálva gyakorlati segítséget nyújt a munkavállalók és munkáltatók számára a munkabér mértékére, elszámolására, kifizetésére vonatkozó szabályok megismeréséhez és átgondolt alkalmazásához. A második, bővített kiadás az elsőnél is több gyakorlati kérdést tárgyal, és bemutatja a munka díjazásával kapcsolatos legfontosabb bírói döntéseket is. A korábbi kiadás annotációja a *Pro Futuro* 2016/2. számában található. (P. Á.)

■ *Munkaerő-kölcsönzés Magyarországon és az Európai Unióban*

KÁRTYÁS GÁBOR

Wolters Kluwer, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 386. Bibliográfia: 355–374. ISBN 978 963 295 531 5

- A szerző egyetemi oktató. Célja a munkaerő-kölcsönzés magyar és uniós szabályozását átfogóan bemutató monográfia megírása volt, amely egyes tagállami szabályok kiemelésével példákat szolgáltat a munkaerő-kölcsönzéssel kapcsolatos hazai munkajogi problémák kezelésére is. A kötet első nagyobb egysége a munkaerő-kölcsönzés környezetét, dogmatikai alapjait mutatja be, és elemzi a jogintézmény foglalkoztatáspolitikai szerepét. Ezután kerül sor a munkaerő-kölcsönzés uniós, illetve magyar jogi szabályozásának vizsgálatára, kitérve a szakirodalomban leggyakrabban felvetődő problémákra, illetve két, ritkábban tárgyalt témakörre: a munkaviszony megszűnésére és megszüntetésére, illetve a kollektív munkajogra. (P. Á.)

■ *Szakszervezetek és kollektív szerződések az új Munka Törvénykönyvében = Trade Unions and Collective Agreements in the new Labour Code*

KISS GYÖRGY (szerk.)

Akadémiai Kiadó, Budapest, 2015

Konferencia kiadvány. Terjedelem: 286. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 05 9615 2

- A szerzők a munkajog területén tevékenykedő egyetemi oktatók és gyakorló jogászok. A kötet kétnyelvű: magyar és angol nyelven is tartalmazza az MTA–PTE Összehasonlító és Európai Foglalkoztatáspolitikai és Munkajogi Kutatócsoportja által 2013. november 21-én a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán megrendezett konferencia előadásait. A nyolc tanulmány a szakszervezetek jogállását és funkcióját, valamint a kollektív szerződésekben mint kontraktuális jogforrásokban rejlő lehetőségeket mutatja be. (Sz. A.)

■ *A magyar munkajog – Kommentár a gyakorlat számára*

HAJDU Edit–MÉSZÁROS NÉ SZABÓ Zsuzsanna–RADNAY József–TALLIÁN Blanka–TÁLNÉ MOLNÁR Erika

Negyedik, átdolgozott kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2015

Kommentár. Terjedelem: 262. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 821 331 0

- A szerzők kúriai bírák, Radnay József (1927–2014) emellett a PPKE JÁK tanára is volt. A kommentár a magyar munkajog hatályos szabályainak teljes körű feldolgozására törekszik a Munka Törvénykönyve, a közszolgálati tisztviselőkről

szóló törvény, a közalkalmazotti törvény, valamint az e törvényekhez kapcsolódó egyéb hatályos munkajogi jogszabályok ismertetésével. Az újabb kiadásokat ennek megfelelően a joganyag és a bírói gyakorlat változásai indokolják. A korábbi kiadás annotációja a *Pro Futuro* 2014/1. számában található. (P. Á.)

- *Az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése a munkajog területén a magyar joggyakorlatban*
ZACCARIA Márton Leó
HVG-ORAC, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 382. Bibliográfia: 339–382. ISBN 978 963 258 289 4
- A szerző egyetemi oktató, monográfiájának alapját a témában született doktori dolgozata adja. A monográfia elméleti és gyakorlati nézőpontból vizsgálja azt a kérdést, hogy az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése milyen akadályokba ütközik a magyar munkajogban. A szerző részletesen elemzi az egyenlő bánásmód elvének egyes fogalmi elemeit az uniós és hazai jogszabályok, illetve az Egyenlő Bánásmód Hatóság és a kúriai joggyakorlat tükrében. Kötetében feltárja az elv alkalmazása során felmerülő gyakorlati problémákat és az ítélkezési gyakorlat ellentmondásait. (P. Á.)

PÉNZÜGYI JOG

- *Magyarázat az Európai Unió közbeszerzési jogához: az irányelvek és az Európai Bíróság esetjogának elemzése*
Dezső Attila (szerk.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 1255. Bibliográfia: 1145–1220. ISBN 978 963 295 472 1
- A szerzők gyakorlati és elméleti szakemberek. A kötet meglehetősen részletesen ismerteti a közbeszerzések európai uniós intézményrendszerét és jogforrási struktúráját, bemutatja a releváns irányelveket és az ezekkel lényegében megegyező, nemzeti közbeszerzési szabályozást. A kötet a 2004-es irányelvek mellett már a 2014-es, új irányelveket is tárgyalja, melyeket 2016 tavaszáig kellett implementálni, és amelyek jelentős változásokat hoztak. A kiadvány elemzi az Európai Bíróság elmúlt 30 évének legfontosabb döntéseit – azokat is, amelyek magyar nyelven nem hozzáférhetőek. A szerzők a kiadványt elsősorban a nemzeti közbeszerzési jogot alkalmazó szakembereknek szánják. (Sz. K.)
- *Gazdasági társaságok és szövetkezetek átalakulása az új Ptk. alapján 2015: jogi háttér, számvitel, adózás*
EGRI István Iván–EGRI-RETEZI Katalin
(Sorozat: Vezinfó-tudástár, ISSN 2061–4780)
Vezinfó, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 205. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5085 20 8
- A kézikönyv szerzői könyvvizsgálók és adószakértők. A mű egy korábbi kiadvány negyedik, aktualizált változata (egy korábbi változatot annotáltunk a *Pro Futuro*

2012/2. számában). Az átdolgozást egyrészt a jelentős jogszabályváltozások, másrészt az eddig nem vizsgált témakörök beépítése indokolta. Változtak például a társasági adózás és az elhatárolt veszteség jogutód általi felhasználásának lehetőségei, és beépült a kiadványba a szövetkezetek átalakulása, illetve a támogatási szerződésekben vállalt eszköz- és létszámmegtartás/-növelés követelményének érvényesítése is. A kézikönyv foglalkozik a gazdasági társaságok átalakulásának jogi hátterével, az átalakulás számvitelével, annak adó- és közteherhervonzataival kitérve a kedvezményes átalakulásra is, az adó- és illetménykövetelmények szemszögéből. A kiadvány átfogó szakmai segítséget nyújt a gyakorlati szakemberek számára. (Sz. K.)

■ *Különös adózási módok az áfa rendszerében*

FARKAS Alexandra

(Sorozat: Kiskönyvtár az áfáról, ISSN 2064–2237; 5.)

Wolters Kluwer, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 208. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 462 2

- A szerző adószakértő. A kötet amellett, hogy bemutatja az általános forgalmi adózás alapvető szabályait, az áfatörvényben található különös adózási módokra fókuszál, amelyek során nem vagy nem kizárólag az általános előírások szerint történik az ügylet számlázása, kezelése. Részletes kifejtésre kerül az alanyi adómentesség, az utazásszervezési árrésadózási módok, a használati ingóságok árrésadózási módjai, a mezőgazdasági különös adózási jogállás, a pénzforgalmi szemléletben történő áfafizetés. Konkrét gyakorlati példákkal szemlélteti a szerző a különös adózási módok joganyagának lényegét, így a kötet hasznos segítséget jelenthet az adózók és a témában jártas szakemberek, oktatók számára is. (H. B.)

■ *Állam – Válság – Pénzügyek – A pénzügyi piac szabályozásának és felügyeletének aktuális kérdései*

GLAVANITS Judit–LENTNER Csaba–POGÁCSA Zoltán–TATAY Tibor

Batthyány Lajos Szakkollégiumért Alapítvány, Győr, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 154. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 963 12 1644 8

- A szerzők egyetemi oktatók. A kötet a Batthyány Lajos Szakkollégium által 2015 februárjában „Állam – Válság – Pénzügyek” címmel rendezett konferenciasorozat első állomásán elhangzott előadások szerkesztett változatait tartalmazza. A konferenciasorozat, s így e kötet is a 2008-as gazdasági válság hatásainak jogtudományi és közgazdasági aspektusú áttekintésére vállalkozik. A tárgyalt kiadvány négy tanulmányt tartalmaz, melyek közül egy a hazai pénzügyi intézményrendszer s annak történeti hátterét mutatja be. A soron következő kettő a központi bank feladatait és annak változásait, valamint a pénzügyi piac szabályozását és felügyeletét érintő reformokat tárgyalja. A záró tanulmány pedig nemzetközi kitekintésként az európai gazdasági kormányzás előtt álló kihívásokat igyekszik számba venni, áttekinteni. (V. J.)

- **Közbeszerzések a fenntartható és innovatív fejlődés szolgálatában**
Gyulai-Schmidt Andrea (szerk.)
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Tankönyvei, Tanulmányok, ISSN 2061–7240; 28.)
Pázmány Press, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 261. Bibliográfia a lábjegyzetekben és a fejezetek végén. ISBN 978 963 308 256 0
- A szerzők a PPKE 2013 novemberében megtartott, interdiszciplináris konferenciájának előadói, akik tudományos igénnyel foglalták össze s egészítették ki előadásaikat a magyar közbeszerzési szakma számára. A tanulmányok egy része a fenntartható jövőmodell interdiszciplináris megközelítésének és a közbeszerzési rendszernek a kapcsolatát vizsgálja, míg másik része a közbeszerzés-idegen szempontokat tanulmányozza. Ezekén túl helyet kapott a kötetben az állami szerepvállalás a közszolgáltatások fenntartható ellátása érdekében, valamint az innovációs és a közbeszerzés-specifikus kihívások kérdése is. 2014 tavaszán három új közbeszerzési irányelv született, a kötet többek között már ezekkel is foglalkozik. A kiadvány erénye, hogy rendkívül sok szempontból közelíti meg a vizsgált témát, illetve az uniós és a magyar szabályozást széleskörűen tárja az olvasó elé. (Sz. K.)

- **Adótan**
HERICH György
(Sorozat: Adó abc, ISSN 1426–8111)
Penta Unió, Pécs, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 443. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5249 24 2
- A könyv az Adó abc Adótan kötetének huszonhatodik, átdolgozott kiadása. A huszonötödik kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2016/1. számában. (B. P.)

- **Adó 2015 Magyarázatok**
Herich György (szerk.)
(Sorozat: Adó abc, ISSN 1426–8111)
Penta Unió, Pécs, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 489. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5249 26 6
- A könyv az Adótan kötetének huszonhatodik, átdolgozott kiadásával képez egyes egységet. A korábbi kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2016/1. számában. (B. P.)

- **Állam – válság – pénzügyek: A fiskális politika a XXI. században**
Kálmán János (szerk.)
Batthyány Lajos Szakkollégiumért Alapítvány, Győr, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 161. Bibliográfia a fejezetek végén.
ISBN 978 963 12 3618 7
- A szerzők egyetemi oktatók, kutatók. A kötet a Batthyány Lajos Szakkollégium által szervezett Állam – Válság – Pénzügyek című konferenciasorozat második „állomásán” elhangzott előadásokat tartalmazza. Az első tanulmány a válság eredménye-

ként, illetve azt követően felszínre került emberi és jogi kihívásokra (pl. migráns-válság, bankmentés, devizahitelezés) reflektál, alkotmánybírósági határozatokat is alapul véve. A további tanulmányok már a pénzügyi jog dimenzióján belül maradvan foglalkoznak a költségvetési politika hatásmechanizmusaival, a „közjó” fogalmával és annak a fiskális politikában való megjelenésével, valamint az Európai Unió gazdasági kormányzásának reformjával. A kötet a konferenciasorozat célját, a világgazdasági válság hatásainak az állam és a válság viszonyában történő áttekintését szolgálja. (L. D.)

■ *Adózási pénzügytan és államháztartási gazdálkodás – Közpénzügyek és államháztartástan II.*

Lentner Csaba (szerk.)

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 857. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 615 5527 12 8

- A szerzők gyakorlati szakemberek, egyetemi oktatók. A könyv folytatása, második része a 2013-ban kiadott Közpénzügyek és államháztartástan című kötetnek. A korábbiakhoz hasonlóan a téma megközelítése újszerű, az állampénzügyi jelenségeket a jog- és a gazdaságtudomány szemszögéből mutatják be a szerzők, új közpénzügytan elnevezés alatt. A mű hat részben, összesen harmincnégy fejezet keretében dolgozza fel az államháztartási gazdálkodás és az adózási pénzügytan kérdéseit. A költségvetési gazdálkodás, a közbeszerzés, a hatékony közpénzfelhasználás mellett olyan adójogi témákat érint, mint a személyi jövedelemadó, a társasági adó, a helyi adók vagy épp a jövedéki termékek adózása. Emellett szó esik többek között a társadalombiztosításról, az önkormányzati pénzügyekről, a corporate governance témaköréről, illetve a közüzemi vállalatok teljesítményértékeléséről is. Az eltérő témákból adódóan, a negyvenegy szerző tollából megszületett, terjedelmes mű valójában inkább tekinthető tanulmánykötetnek, mint tankönyvnek. (B. P.)

■ *Számviteli és gazdálkodási változások az államháztartás területén, 2015*

SZAMKÓ Józsefné–SÁNDORNÉ ÚJ Éva

Wolters Kluwer, Budapest, 2015

Kézikönyv. Terjedelem: 172. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 480 6

- A szerzők gyakorlati szakemberek. A könyv évente megjelenik a kapcsolódó jogszabályok változásaira tekintettel, 2014-től már új kiadó gondozásában. Célja, hogy az államháztartás területén könyvviteli szolgáltatást végzők kötelező továbbképzésében a résztvevőket és az oktatókat egyaránt segítse, a képzés után pedig kézikönyvként funkcionálva a gyakorlati problémák megoldásához is hozzájáruljon. A kiadvány tárgyalja az államháztartási törvényt, az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletet, továbbá az adótörvények 2015-től hatályos, a költségvetési szervekre vonatkozó módosításait is. A tartalom gyakorlati feladatokkal egészül ki. (Sz. K.)

- **Áfa-ellenőrzés 2015 – Kötelező olvasmány NAV-ellenőrzés előtt**
VIRA Sándor
(Sorozat: Vezinfó-tudástár, ISSN 2061–4780)
Vezinfó, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 116. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5085 14 7
- A szerző gyakorlati szakember. Amellett, hogy az adóellenőrzés tételes jogi szabályozását ismerteti, a NAV általa problémásnak vélt működési körülményeit, jellemzőit is az olvasó elé tárja, és reflektál e problémákra, javaslatokat ad a megoldásukra. A könyv először bemutatja magát az ellenőrző szervet, kitér a különböző ellenőrzési fajták részleteire, végül az első- és másodfokú határozatokat, illetve a jogorvoslatokat ismerteti. Az utolsó fejezetben helyet kapnak a szerző által megfogalmazott hasznos és praktikus tanácsok. A kiadvány ajánlható mind az adóhatóságnál dolgozó szakemberek, mind pedig a laikus ügyfelek és a téma iránt érdeklődők számára. (L. D.)

POLGÁRI JOG ÉS POLGÁRI ELJÁRÁSJOG

- **Atipikus szerződések**
Auer Ádám–Papp Tekla (szerk.)
Opten, Budapest, 2015
Szakkönyv. Terjedelem: 592. Bibliográfia: 562–592. ISBN 978 615 512 223 1
- A szerzők a Nemzeti Közszolgálati Egyetem oktatói. A mű öt nagyobb csoportban tárgyalja az atipikus szerződéseket, illetve azokat a gyakorlati problémákat, amelyek felmerülhetnek a szerződéskötéskor egyértelmű szerződéstípusba nem sorolható ügyletekkel kapcsolatban. A könyv részletesen foglalkozik a fogyasztóvédelmi vonatkozású szerződésekkel, amelyek napjainkban egyre inkább előtérbe kerülnek, továbbá a vegyes szerződésekkel, valamint az álatipikus és a hibrid szerződésekkel. Az egyes témakörök áttekintése során a szerzők kitérnek a vonatkozó hazai és európai uniós bírósági gyakorlatra is. (D. C. K.)
- **A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga**
BÁNRENY Gábor
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei, ISSN 1417–7285; 4.)
Tizedik kiadás. Szent István Társulat, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 227. Bibliográfia: 177–180. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 277 247 9
- A 2013-as kiadás változatlan utánnyomása. Annotációját lásd a Pro Futuro 2015/2. számában. (B. E.)
- **A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény kommentárja**
BERECZKY Sára–OSZTOVITS András
Opten, Budapest, 2015
Kommentár. Terjedelem: 578. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5122 09 5

- A szerzők bírák, illetve Osztovits András egyetemi oktató is. A kommentár elsőként részletes áttekintést ad a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény novelláris módosításairól, majd a 2015 januárjában hatályos törvény rendelkezéseit a paragrafusok sorrendjében, a bírói gyakorlatot is áttekintő magyarázatokkal ellátva közli. Az egyes paragrafusok elemzését minden esetben egy áttekintés előzi meg, melyben a szerzők összefoglalják a tárgyalat jogintézmény lényegét, valamint az adott rendelkezéssel kapcsolatban felmerülő kérdéseket. A kommentár e szerkesztési megoldása nagyban megkönnyíti az olvasó eligazodását a kötetben. (F. Á.)
- *Nemzetközi magánjog: általános rész*
BURIÁN László
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Tankönyvei, ISSN 2062–0837)
Pázmány Press, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 229. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 308 146 4
- A 2014-es kiadás változatlan utánnyomása. Annotációját lásd a Pro Futuro 2016/1. számában. (D. C. K.)
- *Nagykommentár a csődtörvényhez – Nagykommentár a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényhez*
CSŐKE Andrea
Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Kommentár. Terjedelem: 699. Bibliográfia: 683–688. ISBN 978 963 295 442 4
- A szerző a Kúria polgári-gazdasági szakághoz tartozó bírója. A mű „A csődtörvény magyarázata” című, 2009-ben megjelent kommentár átdolgozása, amelyet a 2009 és 2015 között bekövetkezett jogszabályi változások alapoztak meg. A kommentár teljes képet kíván nyújtani a fizetésképtelenségi eljárásokkal kapcsolatban, kitérve azok hazai, illetve határokon átnyúló vonatkozásaira is. A kötet az 1991. évi XLIX. törvény egyes paragrafusaihoz fűzött magyarázatokat fő szabály szerint a törvényi sorrendnek megfelelően közli, a szerző azonban figyelemmel volt arra is, hogy a fizetésképtelenségi eljárások menete és a törvényi szabályozási sorrend nem mindig esik egybe, ezért az eljárási logikát követve az egymáshoz tartozó rendelkezéseket együttesen kezeli, utalva a pontos törvényhelyekre. (F. Á.)
- *Előadásvázlatok a dologi jog köréből*
FÁBIÁN Ferenc
(Sorozat: Bethlen-sorozat, ISSN 2062–2546)
Patrocinium, Budapest, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 159. Bibliográfia: 158–159. ISBN 978 963 413 014 7
- A szerző egyetemi oktató. Az elsősorban joghallgatóknak szánt kötet kilenc nagyobb fejezetben mutatja be a dologi jog alapfogalmait, az egyes dologi jogokat, ezek főbb szabályait. Mind a könyv, mind a fejezetek felépítése és tartalma illeszkedik a Polgári Törvénykönyv szabályozási rendszeréhez. A kötet áttekinti a tulajdonjog, a birtokvédelem és az ingatlan-nyilvántartás elveit és fontosabb szabályait is. (D. C. K.)

■ *Kártérítési jog*

FUGLINSZKY Ádám

(Sorozat: Új magánjog sorozat, ISSN 2064–7514; 7.)

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Szakkönyv. Terjedelem: 902. Bibliográfia: 889–902. ISBN 978 963 258 268 9

- A szerző az ELTE ÁJK oktatója. A könyv átfogóan, a teljesség igényével mutatja be az új Ptk. kártérítési felelősségre vonatkozó rendelkezéseit, többek között a kontraktuális és deliktuális felelősséget, ezek egymáshoz való viszonyát és a kártérítési módok szabályait. A szerző az elméleti megfontolások mellett a korábbi Ptk.-hoz kapcsolódó bírói gyakorlatot is részletesen ismerteti, illetve jelzi az olvasó számára, hogy a korábbi döntések mennyiben lehetnek irányadók az új Ptk. alkalmazása során. A szerző foglalkozik a kártérítési jog alapkérdéseivel, a kár fogalmával, a különös deliktuális felelősségi tényállásokkal és a sérelemdíj jogintézményével, továbbá a külföldi joggyakorlat eredményeire támaszkodva bemutatja a kártérítési jog új jogintézményeit (pl. objektív kontraktuális felelősség, előreláthatósági korlát). (D. C. K.)

■ *Határon átnyúló viták rendezése – Törekvések és megoldások*

Harsági Viktória–Horváth E. Írisz–Raffai Katalin–Suri Noémi–Szabó Sarolta (szerk.)

(Sorozat: Doktorandusz Tanulmányok, ISSN 2064–4078; 4.)

Pázmány Press, Budapest, 2015

Konferenciakiadvány. Terjedelem: 232. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 243 0

- E konferenciakiadvány a PPKE JÁK Doktori Iskola és Magánjogi Kutatócsoport által immáron negyedik alkalommal megrendezett konferencián előadó, az ország különböző jogi egyetemeiről érkező doktoranduszok és doktorjelöltek tudományos eredményeit foglalja össze. Az egyes tanulmányok a polgári eljárásjog és a nemzetközi magánjog változatos szegmenseit mutatják be. A választott témák nagyrészt a határokon átnyúló polgári eljárásjog alapkérdéseit dolgozzák fel, így tárgyalják a határokon átnyúló vitarendezés lehetőségeit és korlátait, az uniós rendeletek egymáshoz való viszonyát, az egyenértékűség és tényleges érvényesülés uniós elvét. Emellett speciális megközelítésekkel is találkozunk a családjog, a kollektív igényérvényesítés, a munkajog, az európai fizetési meghagyásos eljárás és a többoldalú nemzetközi gazdasági szerződések témakörében. (F. Á.)

■ *Gazdasági jogi alaptan*

HELMECZI András

Szerzői kiadás, Debrecen, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 208. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 121 855 8

- A szerző a Debreceni Egyetem oktatója, gyakorló ügyvéd. A kötet elsősorban a gazdasági felsőoktatási tanulmányokat folytató hallgatók számára készült. Az új Ptk. hatálybalépése nyomán a könyv fókuszában a gazdasággal kapcsolatos joganyagok, jogintézmények fogalmi ismertetése és főbb jellemzőinek bemutatása áll. Az alapfogalmak tisztázását követően áttekinti a személyiségi jogokat, a dologi jogot, a kötelmi jogot, a vállalkozási formákat, majd a munkajogi és eljárásjogi kérdéseket. (D. C. K.)

- *In memoriam Novotni Zoltán: emlékkönyv Novotni Zoltán professzor halálának 20. évfordulója alkalmából*
 JUHÁSZ Ágnes
 (Sorozat: Miskolci Konferenciák, ISSN 2061–2532; 2013)
 Novotni Alapítvány, Miskolc, 2015
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 180. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN nincs.
- A kötet Novotni Zoltán iskolateremtő magánjogász professzor, a miskolci jogi kar egyik alapítója halálának 20. évfordulója alkalmából készült, és a professzor emlékére szervezett konferencián elhangzott előadások írásos változatait tartalmazza. A kötetben elsőként Miskolci Bodnár Péter visszaemlékezését olvashatjuk, majd tizenegy magánjogi témájú tanulmány következik. Ezek között találunk a tulajdonátruházási szerződéssel, az értékpapírral, a termékfelelősséggel és a termékszavatossággal, a kollektív munkajogi rendszerrel és a munkaviszonnyal foglalkozó írásokat is. (K. N.)
- *Tanulmányok a 65 éves Lenkovics Barnabás tiszteletére*
 Keserű Barna Arnold–Köhidi Ákos (szerk.)
 SZIE ÁJK–Eötvös, Győr–Budapest, 2015
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 630. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 995 566 0
- Az ünnepi kötet az ELTE, illetve a Széchenyi István Egyetem magánjogász professzora, volt ombudsman és alkotmánybíró, Lenkovics Barnabás tiszteletére készült. A kötet elején a pályatársak, kollégák, tanítványok, barátok közös köszöntőjét olvashatjuk, majd harminchét magyar, illetve idegen nyelvű (angol, német, francia) magánjogi tárgyú tanulmány következik. Ezek a magyar védjegyjogtól kezdve az egészségügyi szolgáltatás körében keletkező szerzői művek védelmének át a tulajdonvédelemig számos témát ölelnek fel. (K. N.)
- *A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény nagykommentárja*
 Kiss Nikolett–OSZTOVITS András–POMEISL András–VILLÁM Krisztián
 Opten, Budapest, 2015
 Kommentár. Terjedelem: 995. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5122 07 1
- A szerzők a polgári eljárásjoggal foglalkozó egyetemi oktatók, gyakorló jogászok. A kötet a részletes törvényt magyarázatot megelőzően áttekinti a hatályos szabályozás előzményeit: a magyar bírósági végrehajtás kiegyezéstől kezdődő történetét. A kommentár ezután a törvényi paragrafussorrendet követi, kitérve a kapcsolódó joggyakorlatra is. A fejezetek elején található bevezetőben áttekintést nyújt az adott fejezet témáiról, illetve elhelyezi azokat a végrehajtás rendszerében. Ez a szerkesztési megoldás, amely az Opten Kiadó kommentárjaira jellemző, nagyban megkönnyíti a magyarázatokon belüli keresést. (F. Á.)
- *Társasági jogi kulcsfogalmak a Gt. és az új Ptk. fordításaiban: a főfogalmak német, angol és francia átültetésének kritikája; statisztikai következtetés a teljes fordítások minőségére*
 LESETÁR Péter

Szerzői kiadás, Budapest, 2015

Szakkönyv. Terjedelem: 192. Bibliográfia: 184–192. ISBN 978 963 122 715 4

- A szerző ügyvéd, tolmács és szakfordító. A kötetben a Gt. fordításának minőségét vizsgálja. Elsőként közreadja a Gt. és az új Ptk. több mint száz fontos kifejezésének lektorált, javított angol, német és francia fordítását. Ezután lektorálási módszereket és statisztikai, valószínűség-számítási metódusokat mutat be. Célja, hogy gyakorlati példákon keresztül hozzájáruljon a lektorálás folyamatának megértéséhez és a szükséges ismeretek elsajátításához. (D. C. K.)

■ *A hagyatéki vagyontervezés*

Mándoki István (szerk.)

(Sorozat: Studia Notarialia Hungarica, ISSN 1416–5635; XVII.)

Közjegyzői Akadémia, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 112. Bibliográfia a lábjegyzetekben és a tanulmányok végén. ISBN 978 615 801 763 3

- A szerkesztő közjegyző. A tanulmánykötet célja, hogy felhívja a figyelmet az örökésgtervezés, a hagyatéki vagyontervezés fontosságára. E témakörben hat magyar és egy angol nyelvű tanulmányt ad közre a kötet. Ezek érintik a történeti hátteret, a magyarországi lehetőségeket, a külföldi példákat, a vagyontvédelem kérdéseit, illetve a szindikátusi szerződések és a hagyatéki tervezési céllal létrehozott alapítványok és társaságok helyzetét. (D. C. K.)

■ *A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga II. – A nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjoga*

MOLNÁR István János

Patrocinium, Budapest, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 218. Bibliográfia: 215–217. ISBN 978 963 413 014 7

- A szerző egyetemi oktató. A tankönyv a Bánrévy Gábor, illetve a Vörös Imre által jegyzett nemzetközi magánjogi tankönyvek rendszerét alapul véve tekinti át a nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjogi részét. Az új Polgári Törvénykönyv alapján mutatja be a leggyakrabban alkalmazott szerződéseket és egyéb magánjogi viszonyokat, az ezekhez kapcsolódó nemzetközi jogforrásokat és bírósági döntéseket. A kétkötetes munka első része, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogát áttekintő kötet a másodikat követően, 2016-ban jelent meg. (F. F.)

■ *Polgári jog: az új Ptk. alapján I.*

NAGY Éva–PECZE Dóra

(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417–7986; Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, ISSN 1587–6659)

Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015.

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 372. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 537 642 9

- A 2014-es kiadás változatlan utánnomása. Annotációját lásd a Pro Futuro 2016/2. számában. (D. C. K.)

- *Az ember mint jogalany a 2013. évi V. törvény alapján: az új Polgári Törvénykönyv szövegének rövid magyarázata*
NAVRATYIL Zoltán
(Sorozat: LexPraxis jogi szakkönyvtár)
Menedzser Praxis, Budapest, 2015
Szakkönyv. Terjedelem: 106. Bibliográfia: 105–106. ISBN 978 615 5554 01 8
- A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatója. A kötet a jogalanyiságra vonatkozó szabályokat mutatja be az új Polgári Törvénykönyv rendelkezései alapján. A Ptk. logikáját követve négy nagyobb szerkezeti egységre tagolódik: az ember jogképessége, az ember cselekvőképessége, a személyiségi jogok és a szerzői jog és iparjogvédelem. A szerző tehát az általános szabályozás felől halad a speciális felé. Minden egyes elem szabályainak ismertetése egy rövid bevezetővel kezdődik, amely összefoglalja a szabályozás jellegzetességeit. Ezt követően a szerző a törvény szövegéhez ad részletes értelmezést. (D. C. K.)
- *A gazdaság jogi szabályozása – A/3. témakör: a jogi személyek jogával és a gazdasággal kapcsolatos joganyag I–II.*
NOCHTA Tibor (I.); NOCHTA Tibor–JUHÁSZ László–MOHAI Máté (II.)
(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417–7986; Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, ISSN 1587–6659)
Második, átdolgozott kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 188. (I.); 363. (II.). Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5376 64 1 (I.); ISBN 978 615 5376 65 8 (II.)
- A szerzők a pécsi jogi kar oktatói. A kétkötetes tankönyv a gazdasági élet jogi szabályozási környezetét mutatja be a jogi szakvizsga előtt álló jogászok számára. A mű kifejezetten a kereskedelmi gazdasági magánjoggal foglalkozik, melynek legfőbb területei közül az I. kötetben a jogi személyek, a gazdasági társaságok, a szövetkezet, az egyesülés és egyéni vállalkozás szabályozását mutatja be, a II. kötet pedig a cégjog, a csődjog, a versenyjog és a közbeszerzések joga témaköreit dolgozza fel. A szerzők az Országos Betétbiztosítási Alap szabályozását és működését, valamint a nemzeti vagyon fogalomkörébe tartozó egyes vagyontípusokat is ismertetik. (B. E.)
- *Tulajdonjog megszerzése eredeti szerzésmóddal*
OROSZ Árpád
(Sorozat: Bírói Gyakorlat Füzetek, ISSN 2063–725X; 15.)
Opten, Budapest, 2015
Kézikönyv. Terjedelem: 163. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5122 21 7
- A szerző a Kúria polgári ügyszakos bírója. A könyv hat fejezetet tartalmaz, és a Bírói Gyakorlat Füzetektől megszokott módon bírósági eseti döntések segítségével dolgozza fel az egyes fejezetek témaköreit. A szerző kérdéseket fogalmaz meg, amelyeket a döntések részletes értékelésével válaszol meg. A kötet elsőként a hatósági határozattal és hatósági árveréssel történő tulajdonszerzés témáját dolgozza fel, majd a kisajátítással, az elbirtoklással, az ingó dolog elbirtoklásával kapcsolatos hazai joggyakorlatot mutatja be. Az utolsó fejezetekben az ingatlan

eszmei hányadának, illetve a föld egy részének elbirtoklása, valamint a gazdtalan javakon történő tulajdonszerzés és a találás témaköréből ismerhetünk meg eseteket. (B. E.)

- *Polgári jogi iránymutatások, magyarázatokkal: a Kúria hatályos elvi iránymutatásainak gyűjteménye*
Orosz Árpád–Pomeisl András–Wellmann György (szerk.)
(Sorozat: Új magánjog sorozat, ISSN 2064–7514)
HVG-ORAC, Budapest, 2015
Szakkönyv. Terjedelem: 718. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 258 285 6
- A szerkesztők kúriai bírák, akik a kötetben szereplő elvi iránymutatások felülvizsgálatában is részt vettek. A kiadvány elsődlegesen a jogegység biztosításának hatályos eszköztárát mutatja be: teljeskörűen tartalmazza a megjelenés időpontjában hatályos 231 polgári jogi tárgyú iránymutatást (jogegységi határozatok, kollégiumi vélemények, joggyakorlat-elemző csoportok összefoglaló véleményei és elvi bírósági határozatok, illetve döntések). Az iránymutatások között tárgykörüket tekintve találhatók többek között devizaalapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződéssel, csőd- és felszámolási eljárással, gyermek elhelyezésével, tulajdonjoggal és hibás teljesítéssel kapcsolatos döntések, határozatok, vélemények. (D. C. K.)
- *A magánjogi elévülés*
PUSZTAHELYI Réka
Novotni Alapítvány, Miskolc, 2015
Monográfia. Terjedelem: 344. Bibliográfia: 328–336. ISBN 978 963 9360 95 2
- A szerző a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatója. Doktori értekezése alapján készült kötete az elévülésre vonatkozó magánjogi szabályokat foglalja össze, és értékeli azok kölcsönhatását más jogintézményekkel. A monográfia az elévülés szabályozásának áttekintését követően az intézmény feltételeit befolyásoló tényezőket elemzi. Bemutatja az elévülés határidejének tartamát, az elévülés nyugvását, megszakító körülményeit, illetve joghatásait is. Az utolsó fejezetben az elévülés rokon tényállásait is ismerteti, mint például a jogvesztő határidő és az elbirtoklás. A szerző a jogosultat megillető követelésekkel és jogokkal külön fejezetben foglalkozik, kiemelve azok általánostól eltérő szabályait, és egyedi bírósági döntésekkel világít rá a szabályozás specialitásaira. (D. C. K.)
- *Családjog: az új Ptk. alapján – A/1. témakör: a polgári jog és a családjog*
REIDERNÉ BÁNKI Erika
(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417–7986; Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, ISSN 1587–6659)
Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 192. Bibliográfia: 191–192. ISBN 978 615 5376 71 9
- A szerző a Széchenyi István Egyetem oktatója. A jogi szakvizsgára való felkészülést segítő tankönyv tizenkét fejezetben tekinti át a családjogi joganyagot. A bemutatott témakörök a családjog alapelvei, a házasságkötésre, annak érvénytelenségére és megszűnésére vonatkozó jogi szabályozás, valamint a rokonsággal, a szülői felügyelettel és a gyámsággal kapcsolatos szabályok. (B. E.)

■ *Fiduciary property management and the trust: historical and comparative law analysis*

SÁNDOR István

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 464. Bibliográfia: 417–446. ISBN 978 963 258 283 2

- A szerző a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója, gyakorló ügyvéd. Kötevény célja, hogy háttéranyagként szolgáljon az új Ptk. által a magyar magánjogi szabályozásba bevezetett bizalmi vagyonkezelés jogintézményének értelmezéséhez. A monográfia áttekinti az angol *trust* kialakulását, szabályait, alkalmazási területeit. Kitér a *trust* civil jogi és vegyes jogrendszerű országokba történő átvételének kérdéseire, bemutatja szabályozási megoldásait, valamint a vonatkozó nemzetközi egyezményeket és modellszabályzatokat. A szerző összehasonlító jogi elemzéssel értékeli a bizalmi vagyonkezelési szerződés és a külföldi minták közötti hasonlóságokat és eltéréseket. (B. E.)

■ *Tanulmányok a társasági jog területéről*

SÁNDOR István

Patrocinium, Budapest, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 224. Bibliográfia: 209–222. ISBN 978 963 413 030 7

- A szerző a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója, gyakorló ügyvéd. Jelen kötet, amely a szerző 2000 és 2014 között megjelent, társasági joggal foglalkozó tanulmányainak átdolgozott változatát tartalmazza, a gazdasági társaságok kialakulásáról, történeti fejlődéséről és nemzetközi összefüggéseiről kíván átfogó képet nyújtani. A tanulmányok három fő témakörhöz kapcsolódnak: a társasági jog történetéhez, az Európai Unió e téren jelentkező jogalkotásához, valamint a magyar társasági jog jelenlegi helyzetéhez. A szerző foglalkozik a társasági jog ókori előzményeivel, a középkori vállalkozási alakzatokkal, az újkori kereskedelmi jogi kodifikációk vívmányaival, valamint visszatekint a svájci és az angol társasági jogtörténet eredményeire is. A kötet kitér a társasági jogban érvényesülő felelőségi alakzatokra és az Európai Unió e témakörben megjelent reformjaira is. (B. E.)

■ *Az egyesületek joga: egyetemi kari jegyzet*

SIPOS László

(Sorozat: Debreceni Egyetem Egészségügyi Kari Jegyzetek; 31.)

Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2015

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 253. Bibliográfia: 237–240. ISBN 978 963 318 534 6

- A szerző ügyész, a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karának oktatója. A jegyzet célja, hogy az új Ptk. és az új civil törvény rendelkezései alapján mutassa be az egyesületeket, mint jogi személyiséggel bíró sajátos civil szervezeteket. A tizenhat fejezetből álló jegyzet betekintést nyújt a magyar civil szektor fejlődéstörténetébe, az egyesületek alapításával és megszűnésével, az egyesületek szervezetével, bírósági bejegyzésével és gazdálkodásával kapcsolatos szabályokba, az egyesületeket érintő csőd- és felszámolási eljárás joganyagába, és kitér a sportegyesületekkel kapcsolatos speciális szabályozásra, valamint az egyesületeket segítő néhány jogintézményre is. (B. E.)

- ***Bonas iuris margaritas quaerens: emlékkötet a 85 éve született Bánrévy Gábor tiszteletére***
Szabó Sarolta (szerk.)
Pázmány Press, Budapest, 2015
Emlékkötet. Terjedelem: 387. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 308 233 1
- A kötet Bánrévy Gábor, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egykori professzora előtti tisztelegésként, a „Régi és új kihívások a nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga területén” címmel 2014-ben rendezett tudományos konferencián elhangzott előadások anyagát adja közre. Bánrévy Gábor életrajzát követően huszonnégy tanulmány szerepel a kötetben, többek között az interperszonális kollíziók aktuális szabályozásai, a kis értékű követelések európai eljárásának megújulása, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok uniós bírósági joggyakorlata, a nemzetközi magánjogi felelősség irányai, a török nemzetközi magánjog és az új uniós kompetenciaként jelentkező beruházásvédelem tárgykörében. (B. E.)
- ***A megkülönböztető képesség jelentése a védjegyjogban***
SZALAI Péter
Universitas-Győr, Győr, 2015
Monográfia. Terjedelem: 300. Bibliográfia: 289–300. ISBN 978 615 5298 75 2
- A Szerző a Széchenyi István Egyetem oktatója, e kötete 2014-ben megvédett doktori értekezésén alapul. A mű az oltalomképes megjelölés lényeges ismervét, a megkülönböztető képességet vizsgálja a védjegyekkel kapcsolatban. A védjegyfunkció betöltéséhez elengedhetetlen megkülönböztetésre való alkalmasságot több szempontból is a vizsgálat tárgyává teszi, amikor az érzékszervek általi megkülönböztethetőséget, a nyelvi elemek és megkülönböztethetőség kapcsolatát bemutatja. A statikus elemek mellett a védjegyoltalom megszerzése és elvesztése során is – dinamikus elemként – foglalkozik a megkülönböztetőképességgel, melyeket konkrét magyar és külföldi példákon keresztül mutat be. (K. N.)
- ***Felelősség a társasági jogban***
TÖRÖK Tamás
HVG-ORAC, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 479. Bibliográfia: 475–479. ISBN 978 963 258 269 6
- A szerző gyakorló ügyvéd, társasági jogi szakjogász. A társasági jogi felelősség témakörének komplex bemutatását a polgári jogi felelősség szabályaitól és a társasági jog által védett érdekek körétől indítja, majd áttekinti a magyar társasági jog történetében (1840 és 2014 között) előforduló alapvető felelősségi alakzatokat. Ezután az egyes gazdasági társaságok, illetve azok tagjainak, vezető tisztviselőinek felelősségéről olvashatunk, végezetül a szerző külön fejezetben tér ki a társasági jog egyéb alanyai (mint a vagyonfelügyelő és az ideiglenes vagyonfelügyelő, a felszámoló, a végelszámoló és a felügyelőbiztos) felelősségére. (K. N.)

- *Pro Actione Collectiva – A komplex perlekedés amerikai eszközei, különösen a class action összehasonlító vizsgálata az intézmény magyarországi recepciója céljából*
UDVARY Sándor
Patrocinium, Budapest, 2015
Monográfia. Terjedelem: 287. Bibliográfia: 263–285. ISBN 978 963 413 025 3
- A szerző a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója. A monográfia a polgári perrendtartás kodifikációjához kapcsolódóan tekinti át a kollektív igényérvényesítés mint világszerte ismert intézmény szabályozását. A szerző külföldi tudományos kutatásainak eredményét összefoglaló mű az amerikai eljárásjog által ismert kollektív igényérvényesítési eszközöket mutatja be, nagyobb hangsúlyt fektetve a *class action* vizsgálatára. Ellenpontként rámutat az európai kontinens államainak kollektív igényérvényesítési megoldásaira is. A szerző nem titkolja, hogy a kollektív igényérvényesítés magyarországi meghonosítása, az ahhoz kapcsolódó szabályozási megoldások kimutatása és kimunkálása a célja (osztályos kereset intézménye). Pozitív jellemzőként rámutat, hogy a *class action* alkalmas a tömegesen érkező igények bíróság előtti érvényesítésére, de negatívumként említi pl. a zsarolási potenciált, a tisztességes eljáráshoz való jog esetleges sérelmét, valamint a csoportot képviselő ügyvéd díjazása kapcsán felmerülő problémákat. (F. Á.)
- *Polgári eljárásjog I–II. – Jogi szakvizsga felkészítő kötet*
Udvarly Sándor (szerk.)
Patrocinium, Budapest, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 304. (I.), 339. (II.) Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 028 4 (I.), 978 963 413 029 1 (II.)
- A kötet szerzői gyakorló jogászok, egyetemi oktatók, a jogi szakvizsga bizottság tagjai. A kétkötetes tankönyv a jogi szakvizsga tételsorához igazodva, az egyes témaköröket a tétel számával jelölve, egyben a Pp. szerkezetét is követve, a bírói gyakorlatra is kitérve tartalmazza a polgári eljárásjogi tananyagot. A Pp. által szabályozott eljárások mellett a bírósági végrehajtás, az illetékekre vonatkozó szabályozás és a közjegyzői eljárások is bemutatásra kerülnek. A felkészülést nagyban segíti, hogy a tárgyalt témakörök bevezetője röviden áttekinti az adott jogintézmény polgári eljárásbeli helyét és szerepét. (F. Á.)
- *Az Európai Bíróság védjegyjogi gyakorlata III.: 2011–2015*
VIDA Sándor
Novotni Alapítvány, Miskolc, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 333. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9360 97 6
- A szerző az MTA doktora, az iparjogvédelem és a védjegyjog legelismerettebb hazai jogtudósa. A témában immár harmadik alkalommal megjelenő kötetében az Európai Unió Bíróságának védjegyekkel kapcsolatos legújabb, többségében előzetes döntéshozatali eljárásokban kialakuló joggyakorlatát mutatja be. Az elemzett esetek témái változatosak: találkozhatunk a megkülönböztető képesség, az árujegyzék vagy a jóhírűség körében született határozatokkal éppúgy, mint a védjegyhasználat, a bitorlás, a domainnév vagy a formatervezési minta témakörét érintő esetekkel. A kötetet három jogelméleti tárgyú tanulmány zárja, melyek az

Európai Bíróság precedensjogáról, az analógiák alkalmazásáról, valamint a teleologikus jogértelmezésről szólnak. (K. N.)

■ *A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga I–III.*

VÖRÖS Imre

Krim Bt., Budapest, 2015

Tankönyv. Terjedelem: 172. (I.), 364. (II.), 72. (III.) Bibliográfia: nincs (I.), 320–324. (II.), nincs (III.) ISBN 963 212 422 7 (I.), 963 212 423 5 (II.), 963 212 421 9 (III.)

- A 2004-es kiadás változatlan utánnyomása. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának oktatásában máig alapműnek számító tankönyv első kötete a témát általános és különös (a szabályozás egyes részterületeit áttekintő) egységre bontva tárgyalja. A második kötet a nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogi és magánjogi kereteit, illetve a vonatkozó joggyakorlatot ismerteti. A harmadik kötet az első kettőhöz kapcsolódó jogszabály- és jogesettárat, valamint mintaszerződéseket ad közre. (K. N.)

■ *A felelősség kérdései az utazási szerződések és az utasjogok körében*

ZOVÁNYI Nikolett

HVG-ORAC, Budapest, 2015

Monográfia. Terjedelem: 303. Bibliográfia: 278–303. ISBN 978 63 258 290 0

- A szerző a Debreceni Egyetem oktatója, kötete 2014-ben megvédett doktori értekezésén alapul. A munka a nemzeti bíróságok és az Európai Unió Bírósága döntései alapján az utazási szerződések részletes szabályaival, a légi utasok jogaival, azok érvényesülésével, a szolgáltatók felelősségével és a felelősség alóli mentesülés esetköreivel foglalkozik. A szerző arra a kérdésre keresi a választ, hogy a hatályos európai szabályozásban megfogalmazott felelősségi esetkörök miként illeszkednek a polgári jogi felelősség dogmatikájába. A kötet utolsó fejezetében a vizsgált uniós rendeletek felülvizsgálatára vonatkozó javaslatokat is megfogalmaz, amelyekkel egyúttal orientálja a jogalkalmazást is, és segíti az utazási szektor résztvevőit a jogkövető magatartás kialakításában. (K. N.)

VEGYES TÁRGYÚ KÖTETEK

■ *Harminchetedik Jogász Vándorgyűlés: Sümeg, 2015. október 15–17.*

Benisné Györfly Ilona (szerk.)

Magyar Jogász Egylet, Budapest, 2015

Konferenciakötet. Terjedelem: 220. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN nincs.

- A kötet a 37. Jogász Vándorgyűlés plenáris ülésén és szekcióüléseinek elhangzott beszédek, előadások írásos változatát tartalmazza. A tizenhét változatos témájú írás foglalkozik többek között az új Ptk. alkalmazása kapcsán felmerülő jogalkotási igényekkel és jogértelmezési kérdésekkel, a kormány büntetőpolitikájával, a védői jogokkal, a váddal kapcsolatos ügyészi elképzelésekkel, a családi csődvédelmi szolgálattal és a közbeszerzési jog aktualitásaival. (B. E.)

- *A vezető tisztségviselő felelőssége*
Csehi Zoltán–Szabó Marianna (szerk.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 367. Bibliográfia: 365–367. ISBN 978 963 295 451 6
- A szerzők a munkajog területén tevékenykedő egyetemi oktatók és gyakorló jogászok, a szerkesztők a PPKE JÁK oktatói. A vezető tisztségviselő felelősségének témaköre különös aktualitást kapott az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével, hiszen az több tekintetben módosította az addigi szabályanyagot. Jelen kötet az alapvető polgári jogi szabályokon túl, jogágakon átívelve, közérthetően összefoglalja a téma által érintett különböző területek szabályozását is. Ennek megfelelően külön tanulmány keretében tárgyalja például a vezető tisztségviselő munkajogi, büntetőjogi és adójogi felelősségét, de mindezek mellett kitér a cégtörvény alapján és a közbeszerzési jogszabályokban megfogalmazott felelősségi szabályokra is. (Sz. A.)
- *Aktuális kérdések és európai válaszok a jog és igazságszolgáltatás területén Romániában és Magyarországon = Provocări și răspunsuri în domeniul dreptului și sistemului judiciar din România și Ungaria = Current questions and European answers on the field of law and justice in Romania and Hungary*
Csemáné Váradi Erika (szerk.)
University of Miskolci Faculty of Law – State University of Oradea Faculty of Law, Miskolc–Oradea, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 294. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 312 235 8
- A kötetben szereplő tanulmányok szerzői a Miskolci Egyetem és a Nagyváradai Egyetem oktatói. A dolgozatok, melyek között magyar, angol és román nyelvű is található, elsősorban a jog és igazságszolgáltatás területén felmerülő aktuális kérdésekre és problémákra fókuszálnak. Tárgykörüket tekintve lefedik a büntetőjog, a környezetjog, a pénzügyi jog, a polgári jog, a szellemi alkotások joga, illetve a szociális jog területét. A tanulmánykötet végén rövid angol nyelvű ismertetőt olvashatunk a Nagyváradai Egyetemről, a Miskolci Egyetemről és jogi karaikról. (H. D.)
- *Jogi ismeretek*
Erdős Csaba (szerk.)
Universitas-Győr, Győr, 2015
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 184. Bibliográfia a fejezetek végén.
ISBN 978 615 5298 58 5
- A szerzők a SZIE ÁJK oktatói és PhD-hallgatói. Tankönyvük célja, hogy megkönynyítse a jogi ismeretek című kötelező tárgy elsajátítását az egyetem jogi képzési területén kívüli hallgatói számára. A szerzők a tananyagot két nagy egységben tekintik át. Az egyik egység az általános műveltséghez tartozó jogelméleti és közjogi ismereteket tartalmaz. A másik pedig – a munkajoghoz, a polgári joghoz és a fogyasztóvédelemhez kapcsolódóan – a mindennapi életben is gyakorlati haszonnal járó jogi tudást nyújt. (B. M.)

- *Cooperatrici Veritatis – Ünnepi kötet Tersztyánszkyne Vasadi Éva 80. születésnapja alkalmából*
Halustyik Anna–Klicsu László (szerk.)
(Sorozat: Xenia, ISSN 2061–9227)
Pázmány Press, Budapest, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 363. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 308 261 4
- A szerzők és szerkesztők egyetemi oktatók. A tanulmánykötet a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatója és az egykori alkotmánybíró, Tersztyánszkyne Vasadi Éva tiszteletére született. A kötetben a legkülönbélebb jogterületek képviseltetik magukat, a közölt tanulmányok igen sokszínűek, de közülük több is foglalkozik a gazdasági válság következményeivel. Találkozhatunk a fenntarthatóság környezeti jogi megközelítésével, természetjogi elvekkel, a jogállamiság és az emberi jogok alkotmányjogi kérdéseivel, a kollektív igényérvényesítés és a pénzügyi szektor változásainak bemutatásával is. Az egykori alkotmánybíró társak személyesebb megközelítésben emlékeznek vissza a közös évekre, a „legcsendesebb alkotmánybíróra”. (V. J.)
- *Jogi ismeretek a gyakorlatban*
KECSKÉS András–ROZMAN András–SZALAI Erzsébet
Bővített, átdolgozott kiadás. Penta Unió, Pécs, 2015
Tankönyv. Terjedelem: 469. Bibliográfia: 453–455. ISBN 978 615 5249 27 3
- A szerzők a Pécsi Tudományegyetem oktatói. Tankönyvük nemcsak joghallgatók, hanem más képzésekben jogi elsajátító hallgatók, illetve jogi ismeretekre támaszkodó gyakorlati szakemberek (könyvelők, adótanácsadók stb.) számára is készült. A kötet a jogra vonatkozó alapvető ismeretek után az új Polgári Törvénykönyv rendszeréhez igazodva foglalkozik a jogképességgel, cselekvőképességgel, a dologi joggal, az öröklés szabályaival, a jogi személyekkel és a társasági joggal. Ezt követik a közigazgatási hatósági eljárást, a büntetőjogot, a szabálysértési jogot, a kötelmi jog egyes szabályait és a követelések érvényesítését feldolgozó fejezetek. (K. J.)
- *IUS ESTARS – Ünnepi tanulmányok Visegrády Antal professzor 65. születésnapja tiszteletére*
Nochta Tibor–Monori Gábor (szerk.)
Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Pécs, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 567. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 642 720 7
- A szerzők a jogászélet hazai és külföldi képviselői, akik Visegrády Antal, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának tanára, a jog- és állambölcselet, valamint a jog-összehasonlítás meghatározó alakja tiszteletére készítették el tanulmányaikat. A kötetben foglalt 41 írás között a magyar mellett angol, német, francia és spanyol nyelvűeket is találunk. Témájukat tekintve nem kizárólag az ünnepelt munkásságához kapcsolódnak, hanem felölelik szinte valamennyi jog-

ágot, így olvashatunk a közigazgatási jog, a munkajog vagy éppen a büntetőeljárás jog területére tartozó tanulmányt is. A kötet tartalmazza Visegrády Antal rövid szakmai életrajzát és tudományos munkáinak jegyzékét is. (B. M.)

- *Ünnepi tanulmányok Prof. Dr. Bragyova András egyetemi tanár oktatói munkásságának tiszteletére*
Paulovics Anita–Pap Gábor (szerk.)
Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 225. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 615 5216 89 3
- A kötet Bragyova András miskolci jogászprofesszor, egykori alkotmánybíró 65. születésnapja tiszteletére készült, melyben a kollégák és tanítványok tanulmányokkal fejezik ki tiszteletüket az ünnepelt munkássága előtt. A kötet dékáni köszöntővel, illetve az ünnepelt életútjának és a Miskolci Egyetemmel való kapcsolatának rövid bemutatásával kezdődik. Ezeket követi a 19 ünnepi tanulmány, melyek rendkívül sokféle témakörben születtek: egyaránt találunk köztük jogtörténeti, uniós joggal kapcsolatos, alkotmányjogi, magánjogi, pénzügyi jogi, környezetjogi, közigazgatási jogi és az állatvédelem jogával foglalkozó tanulmányokat. (B. É.)
- *Via scientiae iuris – Proceedings of the International Conference of PhD Students in Law, Miskolc, 2–4 July 2015 = Jogtudományi PhD Hallgatók Nemzetközi Konferenciájának anyaga, Miskolc, 2015. július 2–4.*
Róth Erika (szerk.)
Miskolci Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola, Miskolc, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 476. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 615 80212 1 0
- A kötet a Miskolcon immár hagyománynak számító, 2015 nyarán rendezett nemzetközi doktoranduszkonferencián elhangzott előadások szerkesztett változatait tartalmazza. A több mint negyven előadó között, a magyarok mellett, román, szlovák, ukrán és szerb PhD-hallgatót is találunk. Az előadások témái rendkívül szerteágazóak, az alkotmányjogtól a nemzetközi és uniós jogon át a polgári és büntetőjogig valamennyi jogterületet érintik. (F. F.)
- *Civilizációk és vallások*
Szabó Erzsébet (szerk.)
DE ÁJK DE Praetor Szakkollégium, Debrecen, 2015
Tanulmánykötet. Terjedelem: 197. Bibliográfia a lábjegyzetekben és az egyes tanulmányok végén. ISBN nincs.
- A kötet a Debreceni Egyetem Praetor Szakkollégiumának keretében 2015-ben tartott interdiszciplináris tudományos konferencia előadásainak szerkesztett változatát adja közre. A tanulmányok a világvallások (kereszténység, iszlám, hinduizmus stb.) témakörét érintik többféle nézőpontból. A jog- és vallástudományt összekapcsoló kötet szerzői a debreceni jogi kar oktatói, hallgatói és doktorandu-

szai. A közölt tanulmányok a japán szamurájok történetétől a Római Birodalom házasságjogi gyakorlatán át a jelen multikulturális Európájának bemutatásáig a legváltozatosabb témákat érintik. (F. F.)

■ *Tudományos Diákest Tanulmánykötet II.*

Szabó Erzsébet (szerk.)

DE ÁJK DE Praetor Szakkollégium, Debrecen, 2015

Tanulmánykötet. Terjedelem: 158. Bibliográfia a lábjegyzetekben és az egyes tanulmányok végén. ISBN nincs.

- A kötet a Debreceni Egyetemen 2012-ben indult jogi szakkollégium, a DE Praetor Szakkollégium diákjainak tudományos eredményeit mutatja be a 2015 májusában rendezett tanévzáró diákkonferencia előadásai alapján. A szakkollégiumi műhelyekben a hallgatók többek között büntetőjoggal, polgári joggal, közigazgatási joggal és nemzetközi joggal foglalkoznak. Jelen kötetben is e témakörökhöz kapcsolódó hallgatói írásokat találunk. (F. F.)